

Номер для подання
оголошень ☎ 098 477 12 70

ХТО ЗАСМІЧУЄ МІСТО

с.9

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ
ЗА ТЕЛЕФОНОМ 067-208-62-02

ДІВЧИНА ЗІ СХОДУ
СЛУЖИТЬ У ТЕРНОПОЛІ

с.16

СЕРЕДА

11 березня 2020

RIA ПЛЮС
ТІЛЬКИ
ПЕРЕВІРЕНІ
ФАКТИ

№10

TE.20MINUT.UA

ПОЗБУЛИСЯ НАРКО- І
АЛКОЗАЛЕЖНОСТІ

с.12-13

1
блок

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

4820066532002

СКІЛЬКИ ЗЕКОНОМИВ ТЕРНОПІЛЬ НА ТЕПЛІЙ ЗИМІ

► Опалювальний сезон щороку завершується всередині квітня. Коли батареї у Тернополі вже будуть холодними?

► Скільки вдалося зекономити тернополянам та місту загалом на аномально теплій зимі, дізнавалася «RIA плюс».

► Журналісти також порівняли тарифи на опалення в інших містах України. У кого ціна виявилася найбільшою?

с. 5

РЕКЛАМА

NRG

ПРОДАЮТЬСЯ
СОНЯЧНА СТАНЦІЯ
потужністю 30кВт
із земельною ділянкою
площою 0,06га та будинком

25%
РІЧНИХ
ПРИБУТКУ

ТЕЛ. (068) 280-82-82

вхідні
ДВЕРІ
лід індивідуальні розміри

підприємство
РИФ м.Тернопіль,
вул. Довженка,18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

ВОРОТА
АВТОМАТИЧНІ
гаражні, відкатні

www.rif.te.ua

ВИРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ
-панелей
-перемичок
-фундаментних блоків
-балконних плит

-Плит огорожі
-Товарного бетону
-Фібробетону

вул. Бродівська, 48

0500 600 400

БРУК-ТОН
виробник бруківки

www.brukton.com.ua

(067) 208 72 48

м.Тернопіль, вул.15 Квітня, 1

БУДКОНТРОЛЬ
Лучаківського -
Тролейбусна

будівництво комфорту-класу
індивідуальне опалення
клас енергоефективності «А»
підземний паркінг
персональний підхід

офіс: вул. Кіївська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

ПАЙОВА ЧАСТКА

ЦЕГЛЯНИЙ
БУДИНОК

Ваші відгуки
про послуги у Тернополі

TOP

Поміж НАВІГАЦІІ та магазином
інтернет-магазином та послугами
Це автомобіль Вам обирає найкращий!

СТРАШНІ, ПОНИЩЕНІ ТА НЕБЕЗПЕЧНІ: ЯКІ МОСТИ ВІДРЕМОНТУЮТЬ

Ремонт ■ Поки що міст у Лисівцях, який впав минулоріч, не ремонтуватимуть. Як селянам діставатись на той бік річки і коли врешті зведуть новий, пояснили у Службі автодоріг. Міст у Струсові ремонтуватимуть невдовзі. Вже на ці роботи виділили кошти та провели тендер, хто займатиметься ремонтом. Ще 10 містків на Тернопільщині «підлатають»

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

— Ми маємо поганий стан мостового господарства в області, — констатував заступник начальника Служби автодоріг в Тернопільській області Ігор Василюк.

— Майже всі мости на Тернопільщині зводили у 70–80-ті роки минулого століття. Експлуатаційний термін вони відпрацювали. Тому їх періодично латають, хоча це ситуацію не рятує.

Три з них, які потребують негайногого капремонту, відремонтують вже цьогоріч. Ще 10 містків дочекаються, аби їх «підлатали».

— Постановою Кабміну виділено 73 млн грн на перебудову мосту в Струсові Теребовлянського району, на автодорозі М-18, — повідомив Ігор Василюк. — Ми вже провели тендер, і невдовзі має бути аукціон. Будемо бачити, хто стане переможцем (та ремонтуватиме міст — прим. авт).

Потребує ремонту міст у Лисівцях Заліщицького району, який впав минулоріч. Він розташований на автодорозі Р-24. Він також

у списках на капітальний ремонт.

Нагадаємо, про те, що в річку Серет у селі Лисівці обвалився міст, повідомили близько 15.00 13 лютого 2019 р. Міст з'єднував Заліщицький та Борщівський райони. Він перебував в аварійному стані.

В «Укравтодорі» кажуть, що це трапилося через вантажівки, які, попри обмеження, продовжували інтенсивно їздити.

— Для того, аби зняти напругу в селі, аби люди могли дістатися на інший бік річки, влаштовуємо переходний-переїзний місток із залізобетонних труб, — пояснив Ігор Василюк. — Проектно-кошторисну документацію на капремонт цього мосту вже виготовляють. І через місяць проводитимемо тендер.

Нагального капремонту потребує і шляхопровід на об'їзній Тернополя, на дорозі Р-41.

— Зайшов один підрядник минулого року, це вже було на зиму, — і так воно все залишилось, — каже Ігор Василюк. — Проектно-кошторисна документація практично є, залишилось пройти

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

Міст у селі Лисівці, який впав минулоріч, поки ремонтувати не будуть

експертизу. Згодом оголошуватимемо тендер, і мусимо довести все до ладу вже цього року.

Окрім великих і дороговартісних проектів, ще 10 невеликих містків дочекаються поточного ремонту у 2020 р. Загальна кількість — 129 м.

— Це три мости на автодорозі Тернопіль–Скалат–Жванець, ще три — на ділянці дороги Почаїв–Зборів, — перерахував Ігор Василюк. — Два — на Галич–Городок та місток у Яблуневі. Загальна кількість — 129 м на 10 мостів. На них виділено 3,5 млн. грн. Йдеться саме про поточний і дрібний ремонт в рамках експлуатаційного утримання.

10 містків в області «підлатають»

ДОВІДКА

824 мости і шляхопроводи є в Тернопільській області. 3 них 265 — під опікою Служби автодоріг. Решту обслуговує управлінні капітального будівництва.

Чому куплені підсніжники можуть вам коштувати 1700 грн

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM, 097-16-14-150

За «червонокнижну красу» карають не лише продавців, а й покупців. Чимало продавчинь переконують, що вирощують підсніжники на власному городі. А дехто посилається на те, що їх на Тернопільщині чимало. Продають квіти на стихійному ринку на Руській неподалік «Зеленої церкви».

Серед продавців здебільшого люди старшого віку. Вони розповідають, що про штрафи знають, але зараз не мають іншого виходу.

— У мене квіти з Заліщиків, — каже одна із продавчинь, яка відмовилася представлятись. — Ale i в Тернополі ростуть. Он моя колега на городі в себе вирощує, в садку. Я їх не зриваю. Я викопую їх. У Білецькому лісі, коли я ще мала

була, їх було море і зараз багато.

Люди кажуть, що поліцейські проводять профілактичні бесіди, але їх не лякають штрафи, адже іншого вибору не мають.

Продають підсніжники і неподалік ЦУМу. Тут продавчині на вигляд не більше 16-ти років. Прямо на очах журналістки до неї подходить чоловік та зі словами «Шкода мені тебе» купує всі квіти, які є у дівчини.

На запитання журналістки «Чи знаете ви, що за продаж таких квітів передбачено штраф?», він віймає із гаманця 1 гривню зі словами «Нате вам рубель штрафу». Далі в розмову втручається старша жінка, яка теж відмовилася представлятись.

— А хто мені чотирох дітей годувати буде? Що мені робити, — каже жінка. — Четверо дітей і діти їсти хочуть, а ви кажете тут мені

чи продавати чи ні.

Державний інспектор охорони навколошнього природного середовища в Тернопільській області Василь Дуда.

— Найбільше незаконно продають підсніжники Білосніжні або Звичайні. Люди, які займаються продажем таких квітів загрожує ч. 2 статті 178 Кодексу України про адмінправопорушення. Далі ж який штраф має заплатити порушник вирішує суд зазвичай за таке порушення може загрожувати штраф до 1700 грн.

За законом відповідати буде і продавець і покупець квітів. Наша служба постійно проводить рейди містом. Цього року ми лише розпочали роботу, тому вписано лише один штраф. У решті випадків проводили профілактичні бесіди.

Підсніжники продають за ціною від 20 до 50 гривень за букетик. Люди переконують, що вирощують підсніжники на власних городах

ДОПОМОЖІТЬ МАЛЕНЬКОМУ МАКСИМКУ СТАТИ НА НОГИ

Благодійність ■ Через помилку лікарів, сім'я Ганусяк вимушена боротися за повноцінне життя своєї дитини. Максимку два роки, і йому встановили діагноз — ДЦП. Для того щоб поставити на ноги дитину, родина має пройти кілька дороговартісних курсів реабілітації в КНР. Батьки хлопчика змушені просити допомогу у небайдужих людей

ВАДІМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Як розповідає мама хлопчика, ДЦП у сина через передчасні пологи.

— Я вважаю, що у дитини цей діагноз через лікарів, — розповідає мама хлопчика Оксана. — На восьмому місяці вагітності мені викликали пологи. Була стимуляція.

Тепер дитину доводиться ставити на ноги. Реабілітація довга та складна, однак вже є результати.

— Ми їздили на лікування у клініку в Китаї вже один раз, і результат є, — каже пані Оксана. — Він хоче ходити, почав тримати голову, грається іграшками. Раніше такого зовсім не було. У

клініці цього разу Максимку мають робити гіпсування ніг та вживлення в хребет нервових волокон. Це потрібно для укріплення м'язів спини. 20 березня ми мали б уже їхати в клініку, однак доводиться відкладати через ситуацію з коронавірусом. Сподіваємося, що до квітня все заспокоється.

Курс реабілітації у китайській клініці триває три місяці. У нього входить голкотерапія, масаж, лікування медикаментами, заняття з логопедом тощо. Китайські лікарі порадили шість курсів лікування. Окрім цього, Максим лікується і вдома. Це курс реабілітації та спеціальні уколи. 70 уколів спеціального вітаміну дитина вже отримала. Ще потрібно 20. Комплексне лікування

АРХІВ ОКСАНИ ГАНУСЯК

Після першого лікування в Китаї Максимко почав тримати голову, грається іграшками

дає результати, однак це лише початок на шляху до одужання Максима.

— Поки що ми займаємося вдома, — каже Оксана. — До нас приходить масажист. Ще маємо їхати у Залішки в санаторій для реабілітації. Держава виділила 25 тис. гривень разової допомоги. Голкотерапія багато в чому допомогла. Зараз він розслаблений, може перебирати ногами. Каже

«баба», на тата каже «Вова», бо імені, бо «тато» не може вимовити. Як нам кажуть лікарі, якщо до п'яти років проводити інтенсивні курси реабілітації, то ми б його поставили на ноги і до школи він би пішов. Якщо до п'яти років цього не робити, то вже буде мала вірогідність, що щось допоможе.

Мама хлопчика каже, що у Максимка не запущена форма хвороби і дитину можна поста-

Китайські лікарі радять пройти шість курсів лікування

вити на ноги, однак без допомоги небайдужих це буде неможливо. Все залежить тільки від нас!

ЯК ДОПОМОГТИ

Щоб допомогти Максиму одужати, ви можете перерахувати гроші на картку: Ганусяк Оксана (мама) 4149 4991 1870 8393 (грн) 4149 4991 3828 3534 (дол.)

«Ще вчора був веселий та здоровий»: 31-річний микулинчанин потребує вашої допомоги

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-468-17-58,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

У микулинчанина Володимира Сирника — гліобластома. Йому вже зробили операцію, але необхідно ще пройти курс післяоператійного лікування, на це потрібні значні кошти.

Приблизно місяць тому в колишнього підприємця Володимира Сирника почала боліти голова. Його брат Віктор розповідає, що ніхто навіть подумати не міг, що може бути якась серйозна хвороба.

— Ми повезли Володимира у лікарню в Теребовлю, прокапали його і зробили повне обстежен-

ня, — розповідає брат. — Коли нам сказали, що все таки є якась хвороба, ми, якщо чесно, не повірили навіть, тому що Володимир ще два дні тому виглядав абсолютно здоровим.

Зали аналізи та зробили МРТ. Володимиру поставили діагноз — гліобластома. Йому дуже швидко зробили операцію, яка виявилася успішною. Однак на цьому справа не завершилася. Попереду ще довготривале лікування, на яке потрібні гроші.

Проте батько Володимира Ігор Сирник розповів, що після операції необхідна хіміо- та радітерапія. Володимир вже перебуває в Ізраїлі та за декілька днів

розпочне шеститижневий курс післяопераційного лікування. На його проходження необхідно приблизно 40 тисяч доларів. Родина вже витратила дуже багато коштів.

Родина Сирників дякує усім, хто вирішив допомогти Володимиру, та широко просить про підтримку у цій нелегкій життєвій ситуації.

ЯК ДОПОМОГТИ

Допомогти Володимиру можна, перерахувавши гроші на картку:
5168 7554 2919 7102
Сирник Володимир Ігорович

АРХІВ ВОЛОДИМИРА СИРНИКА

На лікування після операції Володимиру потрібно 40 тисяч доларів. Родина просить про підтримку

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналістка Ольга Турчак. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylin@gmail.com.

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу 52-51-17, 25-26-10

Аварійна тепломереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66
Гаряча лінія міської ради 067-351-57-10
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби - 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ЗА СВОЇ «МОМЕНТИ ЩАСТЯ» ОТРИМАЛИ ПОДАРУНКИ

Нагороди ■ «Це так приємно — перемагати, особливо, коли не очікуєш того», — ділиться емоціями переможницею у фотоконкурсі «Моменти щастя» Анна Слободян. Тих, чиї фото найбільше вразили тернополян, нагороджували у середу, 5 лютого. Вони не стимували емоцій та наголошували, що у їхньому житті це ще один щасливий момент

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Усі охочі могли поділитися своїми «Моментами щастя» разом з іншими на сайті «20 хвилин».

— Конкурс тривав місяць та проходив у два етапи, — розповідає керівник відділу промо RIA Media Олена Ковальська. — Протягом двох тижнів користувачі надсилали свої заявки з фото, яке повинно було відповісти тематиці фотоконкурсу. І ще протягом двох тижнів шляхом онлайн голосування користувачі обирали трох переможців. Загалом ми отримали 48 заявок.

«УПЕРШЕ ВИГРАЛА: ЩАСЛИВА»

Володарка першого місця Анна Слободян зізнається, що це її перша в житті перемога, тому вона неймовірно рада.

Невдовзі стартує новий фотоконкурс «Великодній кошик», який вже третій рік поспіль проводимо з партнером ТМ «Юник»

— Мене взагалі зареєструвала по-дружка. Вона — фотограф, вибрала одну з наших сімейних світлин та подала заявку на участь. Ми вже згодом про це дізналися, — говорить пані Анна. — Але з того моменту вся наша сім'я активно відстежувала процес голосування, ми, як, напевне, і інші учасники, підключали знайомих, друзів. Уся родина вболівала за нас.

Разом із чоловіком Володимиром та трирічним синочком Максимчиком, який мало розуміється на конкурсах, але бачив сильне бажання батьків перемогти, усі стежили за результатом. У той день, коли завершувалося голосування, не спали всі до опівночі, зізнається жінка.

Перемогі дуже зраділи. Сертифікат від партнера конкурсу — салону краси «Marine» — якраз слушний подарунок до 8 Березня.

— Піду причепурююся перед святом, — посміхаючись каже жінка.

— Буду гарною.

Натомість чоловік жартома додає, що і сімейний бюджет вдається трішки зекономити. Хоча через хвильку додає — для коханої дружини ніколи нічого не шкода. Бачити її щасливою — понад усе.

«НАЙБІЛЬШЕ ВБОЛІВАЛИ БАБУСІ»

Переможниця, яка почесно зайняла друге місце, Зоряна Федорів розповідає, що до участі в конкурсі її сподвигнула Софійка.

— Ми переглядали новини і побачили інформацію про «Моменти щастя». Доночка каже: «Мамо, давай спробуємо. Я ще ніколи не брала участь у конкурсах». А чому ні? Так і надіслали заявку. Потім щодня переглядали, як голосують люди, хвилювалися.

Найбільшою «артилерією» та підтримкою були бабусі, додає пані Зоряна. Вони надсилали всім інформацію про конкурс, долучали до голосування знайомих. Дуже хотіли, щоб онучка перемогла.

— Коли Софійка дізналася, що отримала друге місце, то спочатку засумувала. Але потім вже зраділа, бо зрозуміла, що на перший раз і отрапити в трійку переможців — це дуже добре. Тепер у неї є стимул далі перемагати та підкорювати нові вершини, — каже Зоряна Федорів.

Третє місце у фотоконкурсі посіла учениця четвертої школи, восьмирічна Таміла Янчук. Вона отримувала нагороду разом із мамою Катериною.

«ПОДАРУВАЛИ ЩЕ ОДИН ЩАСЛИВИЙ МОМЕНТ»

— Керівник гуртка «Ерудит» Наталія Вікторівна Попович порадила мені взяти участь у конкурсі, ми з мамою відправили заявку, — розповідає восьмирічна дівчинка. — Учителі, друзі та рідні підтримували, голосували, вболівали. Я всім дякую за віру та підтримку.

Школярка гарно вчиться, захо-

Володарями першого місця стали Анна Слободян та її чоловік Володимир. Вони завжди читають газету «RIA плюс»

Тамілі — 8 років. Вона дуже зраділа перемозі в конкурсі

Максимчик — син подружжя, яке виграло фотоконкурс

Таміла Янчук разом із голубами. Цей момент для дівчинки є дуже щасливим, тому вона поділилася ним з іншими

КОЛИ ВИМКНУТЬ ОПАЛЕННЯ ТА ЧИ ЗЕКОНОМИЛИ НА ТЕПЛІЙ ЗИМІ

Платіжки ■ Опалювальний сезон в Україні щороку завершується всередині квітня. Зазвичай до 15 квітня опалення вже вимикають, проте ця дата може змінюватися, бо тривалість опалювального сезону залежить від температури повітря. Коли в Тернополі батареї будуть холодні, скільки вдалося зекономити тернополянам та чи стали вони вчасно сплачувати за послуги — читайте у матеріалі

**ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 0964681758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM**

У Нафтогазі повідомили, що у деяких регіонах можуть швидше вимкнути опалення через заборгованість. Для 52 виробників тепла існує ризик припинення газопостачання вже у березні 2020 року.

Нафтогаз попередив, що боржники повинні заплатити понад 392,8 млн грн, і оприлюднив список областей, які можуть залишитися без тепла раніше. Тернопільської області серед перелічених немає. Але чи означає це те, що тернополяни справно сплачують тарифи за опалення?

«ІЗ ПРИХОДОМ ПОСТИГНОГО ТЕПЛА ВИМКНЕМО ОПАЛЕННЯ»

Ми поспілкувалися з керівником «Тернопільміськтеплокомууненерго» Андрієм Чумаком. Він пояснив, що тарифи коригували у зв'язку зі зміною вартості газу, а саме зменшення ціни на нього.

— Закон поки не дозволяє нам зменшувати ціну на опалення, і ми впродовж опалювального сезону лише коригували відповідно до ціни на газ. Ми не зекономили на цьому ніяк, бо просто виставляли менші рахунки, а тариф при цьому не мінявся. Після самих перерахунків тернополяни почали справніше оплачувати надані послуги, та і сам рівень оплати у нас непоганий. 98 % громадян, як правило, справно оплачують послуги нашого підприємства. Значну частину боргу складають ті громадяни, які затримують сплату роками.

Точні дати вимкнення опалення у Тернополі ще нема, каже пан Чумак. Усе залежить від погоди: якщо протягом трьох днів температура повітря буде не менше восьми градусів тепла, опалення можна вимикати.

ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ ПЕРЕРАХУВАЛИ, ЧИ ЗЕКОНОМИЛИ ТЕРНОПОЛЯНИ?

Протягом опалювального періоду з жовтня по січень відбулося нео-

дноразове перерахування тарифів на централізоване опалення та постачання гарячої води. До того ж відбувалося це перерахування в бік зменшення.

У жовтні тарифи на централізоване опалення зменшилися на 22,9%, з 3,47 до 2,69 грн/кв.м (за три дні здійснення опалення), у листопаді — на 16,2% — з 28,97 до 24,28 грн/кв.м, у грудні на 22,7% — з 38,83 до 30,01 грн/кв.м, а в січні тариф на централізоване опалення зменшився на 19,82% — з 42,03 до 33,71 грн/кв.м.

За словами керівника КП «Тернопільміськтеплокомууненерго» Андрія Чумака, саме підприємство не зекономило на такій теплій зимі, а навіть навпаки.

— У нас кількість електроенергії, яку споживає підприємство, не залежить від погоди. Тобто чим тепліша погода, тим гірша ситуація для нас. За останні роки, коли температурний показник зимою був принаймні на середньому рівні, то ми один місяць програвали, а інший вигравали. Цього сезону ми програємо весь час.

«ТЕРНОПІЛЬМІСЬКТЕПЛО—КОМУНЕРГО» — БОРЖНИК?

Андрій Чумак також розказав, що на сьогодні тернопільське комунальне підприємство має заборгованість перед Нафтогазом у розмірі 200 мільйонів гривень.

— Іде тенденція до зменшення боргу. Наприклад, за минулий рік ми зменшили його на 23 мільйони гривень. У попередні роки були такі механізми, щоби резструктуризувати заборгованість на п'ять-сім років, — повідомив керівник.

За словами Андрія Чумака, основною причиною таких боргів є наявність індивідуального опалення у будинках, де частину квартир обслуговує КП «Тернопільміськтеплокомууненерго». А також недосконалість законодавства щодо нарахування гарячої води. Оскільки гаряча вода циркулює по колу і навіть коли люди не користуються кранами, щоби скористатися нею, теплова енергія весь час витрача-

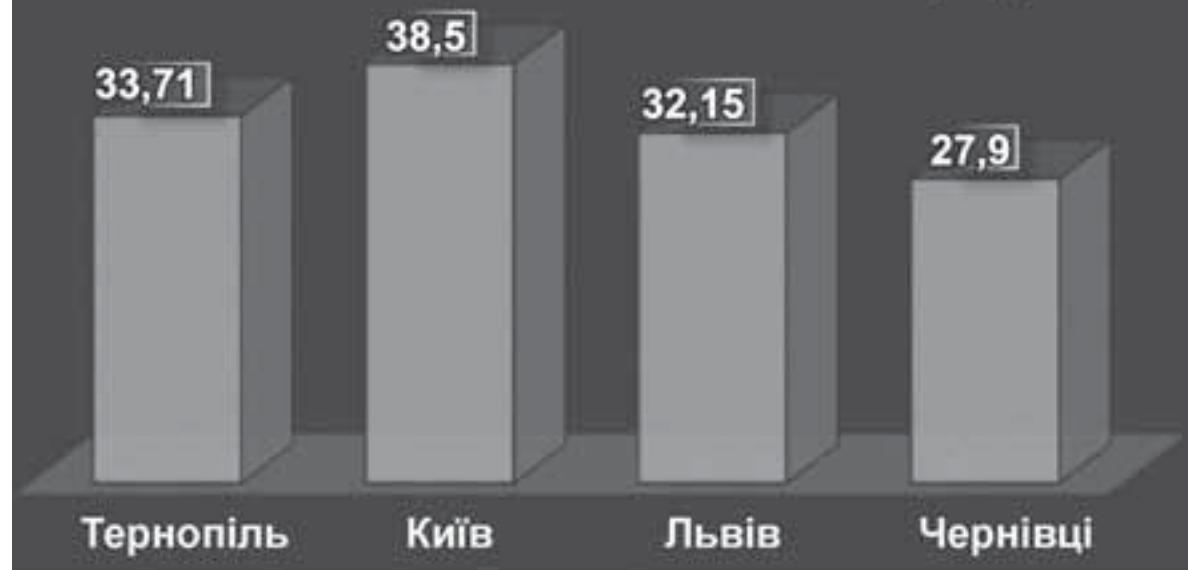
ІНФОРГРАФІКА ОЛЬГА РАДУЦЬКА

Економія за послугу з централізованого опалення до та після перерахунку в грн за кв.м

Тарифи на централізоване опалення без приладів обліку теплової енергії станом на січень 2020 року

ється. Комунальне підприємство енергію, яка разом з водою витікає з крану. Приблизно 40% коштів

«Тернопільміськтеплокомууненерго» недоотримує.

СКІЛЬКИ ПОТРІБНО ЛІКАРНЯМ ДЛЯ БОРОТЬБИ З КОРОНАВІРУСОМ

Бюджет ■ Депутати обласної ради зібралися на черговій сесії, щоб розглянути питання про зміни до обласного бюджету на 2020 рік, щоб виділити кошти медзакладам Тернопільщини для того, щоб бути готовими до випадків захворювання на коронавірусну інфекцію в області. Що не вистачає лікарям та скільки «триматимуться» медичні заклади у разі епідемії – читайте у матеріалі

ВАДІМ ЕПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Депутати обласної ради зібралися на чотирнадцяту сесію 5 березня. Першочергове питання — виділення коштів на закупівлю засобів індивідуального захисту для лікарів та медичного обладнання, яке потрібне для роботи з пацієнтами, які можуть бути носієм вірусу COVID-19. У Тернопільській області таких випадків ще не було, однак виникала підозра на коронавірус. Оскільки на Тернопільщину повертаються багато людей із країн, де наразі складна епідеміологічна ситуація з коронавірусом, медики мають бути готові до таких пацієнтів, а медичні заклади повинні бути обладнані для цього.

СКІЛЬКИ КОШТІВ ПОТРІБНО

— Станом на 5 березня в Україні зареєстрований один випадок захворювання на коронавірус у Чернівецькій області, а загалом у світі понад 89 тис. лабораторно

підтверджених випадків зараження, з яких 3048 летальних випадків та 45 074 вилікуваних, — каже начальник управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Володимир Богайчук. — Ми провели розрахунок місячної потреби у разі появи людей, які є хворі на коронавірус. Є багато факторів, які на це впливають — кількість хворих, кількість людей на карантині та обсервації тощо. Орієнтовна сума місячної потреби на засоби індивідуального захисту — 5 714 000 гривень, на обладнання для лікарень — 8 858 000 гривень. Тому загальна сума місячного фінансування закладів охорони здоров'я складає 14,5 мільйонів гривень.

— Ми пропонуємо зміни до програми «Здоров'я Тернопілля». Ми просимо обласну адміністрацію виділити додаткові кошти у розмірі 1,5 мільйона гривень — це потреба орієнтовно на 7 днів, — каже Володимир Богайчук. — Окрімко кошти будуть спрямовані на обласні та міські заклади охорони здоров'я.

В області наразі функціонує 417 ліжок у медичних закладах, є боксовані відділення — пояснив начальник управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА. Лікарі виконують свою роботу, панікі серед медичного персоналу немає. Це стосується не тільки закладів охорони здоров'я у Тернополі, а і в інших містах та селах області.

Сімейні лікарі знають, як діяти у випадку підозри пацієнта на коронавірус. Однак лікарі наголошують, що якщо ви повернулися з країни, де є коронавірус або контактували з такими людьми і відчули симптоми захворювання, варто одразу зателефонувати своєму сімейному лікарю та повідомити про це.

Є ЗАПАС ОБЛАДНАННЯ ТА ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ

У Тернопільську область, у зв'язку з загрозою спалаху епідемії коронавірусу, з міста Дніпро завезли засоби індивідуального захисту та медичне обладнання, однак наразі воно не розподілене між лікарнями, а знаходиться на спеціальних складах.

— Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України, ми отримали з державних резервів обладнання та засоби індивідуального захисту, — розповів пан Богайчук. — Ми маємо 300 тис. масок, 2 апарати штучного дихання, пульсоксиметри та інше обладнання, однак Міністерство охорони здоров'я має дати наказ щодо використання цього запасу. Наразі цей запас знаходиться на базі спецмепостачання. Без відповідного наказу ми його використовувати не можемо.

Володимир Богайчук також під-

ВАДІМ ЕПУР

Чергова сесія обласної ради почалася із запізненням майже на годину. Обговорити зміни до бюджету та ще ряд питань зібралися 42 депутатів з 64

СКІЛЬКИ КОШТІВ ПОТРІБНО ЗАКЛАДАМ ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я	
Тернопільська міська дитяча лікарня	2 173 000 грн
Міська комунальна лікарня швидкої допомоги	1 516 000 грн
Центр екстреної медичної допомоги	1 500 000 грн
Для ізоляції хворих	517 000 грн
Додаткове медичне обладнання для дитячої лікарні	3 852 00 грн
Додаткове медичне обладнання для Тернопільської міської лікарні швидкої допомоги	5 000 000 грн

твірдить, що в аптеках немає медичних масок, однак вони для здорових людей не потрібні. Їх варто використовувати для самоізоляції. Людина, яка відчуває симптоми респіраторного захворювання, має одягати маску, щоб запобігати передачі інфекції здоровим людям навколо.

Наразі представники охорони

здоров'я роблять усе можливе, щоб мати медичне забезпечення на випадок спалаху інфекції. Однак все залежить не лише від медиків та влади, а і від самих людей. Жителів області закликають дотримуватися правил гігієни, та на певний час відмовитися від поїздок в Іспанію, північ Італії, Францію, В'єтнам, Республіку Корея, Японію та Іран..

У Тернополі придбають тест-систему для визначення коронавірусу

ВАДІМ ЕПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У Тернопільській області не зафіксовано випадків захворювання на коронавірус, однак кілька людей мали підозри на це захворювання. Для того, щоб швидко визначати інфекцію, у Тернополі планують придбати спеціальну тест-систему

Наразі у Тернополі немає тест-систем для визначення коронавірусу. Такі є лише в Києві, куди і відправляють біологічні матеріали на дослідження. Для цього є спеціальний автомобіль та спеціально навчений персонал, який оперативно доставляє біоматеріал.

— В Україні наразі є один підтверджений випадок захворювання на коронавірус та три підозри, — пояснює виконуюча обов'язки директора ДУ «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України» Оксана Чайчук.

— Для того, щоб бути готовими до коронавірусу у Тернопільській області, ми не можемо говорити про це так довго. Ми вже про це говоримо два місяці, а результату немає. Гроші не виділяють ні на рівні державі, ні на місцевому рівні. Потрібно вирішити першочергові завдання. Це забезпечення засобів індивідуального захисту для медиків — для бригади швидкої допомоги, бригади епідеміологів, які безпосередньо працюватимуть у «вогнищі» і контактуватимуть з хворими, бригади дезінфекціоністів, медиків, які прийматимуть хворих.

Наразі фінансування для лабораторного центру недостатнє.

— Якщо ми не будемо мати тест-систем для діагностики коронавірусної інфекції, як ми будемо лікувати, — каже Оксана Чайчук.

— В алгоритмі дій Міністерства охорони здоров'я України чітко вказано, що в обласних лаборатор-

них центрах немає тест-систем для відділення коронавірусу, а є лише тест-системи для виділення вірусу грипу А чи В. Ми закупили три таких системи. Ми не чекали, поки нам міський, обласний чи державний бюджет виділить додаткові кошти. Ми вже витратили близько 130 тис. гривень. Ці кошти нам не далися легко. Ми їх заробили платними послугами нашої установи, бо маємо готовуватися до зустрічі з коронавірусом. Я не маю права пускати своїх працівників у «вогнища» інфекції без засобів захисту.

На 130 тис. гривень служба закупила 80 костюмів індивідуального захисту (вистачить на 10 днів роботи), три пушки для дезінфекції у «вогнищах» та необхідну кількість дезінфекційних засобів. Придбали 30 респіраторів, рукавиці та спеціальні окуляри.

Наразі лабораторний центр по-

забезпечення усім необхідним.

Тест-системи, як пояснює Оксана Чайчук, необхідні, адже вони дають змогу заощаджувати час на діагностику коронавірусної інфекції.

— На одному апараті ми можемо визначати вірус грипу А і В, як цього вимагає МОЗ, а на іншій тест-системі визначати коронавірусну інфекцію, — пояснює виконуюча обов'язки директора ДУ «Тернопільський обласний лабораторний центр МОЗ України». — Так ми виграємо час. Виділення грипу в стислом режимі займає близько чотирьох годин. Якщо грип не підтверджується, ми маємо виключити ще ряд хвороб, а це ще 4 години. Після цього ми маємо відправити біоматеріал до Києва. Це 5 годин в дорозі і 4 години на аналіз. Якщо ми матимемо тест-систему для коронавірусу, ми зможемо виграти час для проведення профілактичних за-

ходів у «вогнищі», з контактними особами тощо.

Лабораторний центр звернувся до міської ради, щоб якомога швидше придбати необхідну систему. Над цим вже працюють. Гроші виділили з міського бюджету.

— Наразі міська рада вже працює з постачальником цієї системи, який надав гарантійний лист на обладнання, — каже Оксана Чайчук. — Система коштує 60 тис. гривень. Коли ми починали звертатися з цією проблемою, то тест-система коштувала 48 тис., на жаль, ціна виросла. Якщо ми ще будемо чекати, то ми вже нічого не зможемо купити.

У міській раді повідомили, що з міського бюджету виділили 60 000 гривень для придбання тест-систем для визначення коронавірусу методом ПЛР-реакції. Його передадуть обласному лабораторному центру вже у березні.

ДТП, ДЕ ПОСТРАЖДАЛИ ВОСЬМЕРО: ЯК ПОКАРАЛИ П'ЯНОГО СВЯЩЕННИКА

Аварія ■ Обвинувачений отець в суді свою вину визнав повністю, щиро розкаявся, просив вибачення у потерпілих, однак по суті пред'явленого йому обвинувачення нічого пояснити не зміг, посилаючись на те, що майже нічого не пам'ятає

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

«Умовно» відбуватиме покарання священник, який влітку напідпитку сків ДТП. У ній постраждали восьмеро людей, серед яких двоє дітей. Так вирішив Заліщицький райсуд.

— Визнати винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 України, та призначити йому покарання за цією статтею у вигляді п'яти років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами строком на три роки, — йдеться у вироку суду. — На підставі ст. 75 ККУ звільнити від відбування основного покарання, встановивши йому іспитовий строк один рік.

У дохід держави з нього стягнуть 10 362 грн процесуальних витрат з цього кримінального провадження, пов'язаних із залученням експертів. Заплатить отець також за цивільні позови потерпілих.

ЗА КЕРМОМ — СВЯЩЕННИК НАПІДПИТКУ, БАТЬКО 6 ДІТЕЙ

Нагадаємо, ДТП трапилась 20 липня близько 21.00 поблизу села Торське Заліщицького району. На дорозі не розминулися автомобілі марок Renault Logan та Renault Trafic. Внаслідок зіткнення Renault

Logan згорів на місці пригоди. 63-річний житель Борщівського району, керуючи автомобілем Renault Logan, вийшов на смугу зустрічного руху та допустив зіткнення з Renault Trafic, повідомляють в поліції.

За кермом легківки був священник, на утриманні має шестеро малолітніх дітей, раніше не судимий, йдеться в реєстрі.

20 липня водій Renault Logan, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, рухався автодорогою «Доманово—Ковель—Чернівці—Тереблече» з боку м. Заліщики у сторону м. Тернополя. Під час руху, внаслідок вживання алкоголю, не був достатньо уважним та не стежив належно за дорожньою обстановкою, щоб у разі її зміни своєчасно відреагувати та не створювати своїми діями загрози безпеці дорожнього руху. Поза межами населеного пункту водій вийшов на зустрічну смугу руху, перетнувши суцільну лінію дорожньої розмітки. У цей час в сторону м. Заліщики, в межах своєї смуги руху, рухався автомобіль Renault Trafic з шістьма пасажирами у салоні, йдеться у вироку.

У результаті ДТП водій Renault Trafic отримав «рвану» рану ділянки правого колінного суглоба, яка, згідно з висновком судової медичної експертизи, відноситься до легкого тілесного ушкодження.

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

63-річний житель Борщівського району, керуючи автомобілем Renault Logan, вийшов на смугу зустрічного руху та допустив зіткнення з Renault Trafic

У 8-річного хлопчика — закритий перелом тіла правої стегнової кістки. У його мами — закрита травма грудей з переломами ребер і забиття легень, яке супроводжувалося розвитком пневмотораксу, струс головного мозку, рвана рана ділянки правого колінного суглобу. Поламані руки ноги, серйозні травми голови і хребтів отримали й інші потерпілі. А 15-річна дівчинка — відкриті переломи на межі серединної та нижньої третини променевої та ліктьової кісток, із зміщенням уламків, які відносяться до серединної тяжкості тілесних ушкоджень.

Обвинувачений отець у суді свою вину визнав повністю, щиро розкаявся, просив вибачення у потерпілих, однак по суті пред'явленого йому обвинувачення нічого пояснити не зміг, посилаючись на те, що майже нічого не пам'ятає.

Водій Renault Trafic розповів у

суді, що в день аварії їхав з с. Садки Заліщицького району в м. Заліщики зі швидкістю пасажирами в салоні. Між селами Торське і Бересток автомобіль Рено Логан вийшов на його смугу руху за 50–100 метрів до його автомобіля. Зреагувати він не встиг, лише натиснув на гальмівну педаль, легківка загорілася.

— Я повернувся назад і побачив своїх пасажирів дуже покаліченими, — пригадував водій. — Дружина була затиснута в машині, дитину вдалося дістати, після чого я втратив свідомість. Коли прийшов до дітей, бачив, як відтягували його бус від палаючої машини, потім ще декілька разів втрачав свідомість.

У КРОВІ — 0,99% ПРОМІЛÉ

При обранні міри покарання обвинуваченому бажає, щоб він

відбував максимальне покарання за статтею, з огляду на те, що жодного відшкодування йому він не провів. Інші потерпілі теж зажадали максимального покарання для священника. У останнього кров на визначення вмісту алкоголю відбравали приблизно через годину після аварії, «виявлено етиловий спирт в концентрації 0,99 промілé».

Призначаючи міру покарання обвинуваченому суд враховує, що скончаний кримінальне правопорушення, відповідно до ст. 12 ч. 4 КК України, є тяжким. Особу обвинуваченого, зокрема те, що він вперше прилягається до кримінальної відповідальності, на утриманні має шестеро малолітніх дітей, позитивно характеризується за місцем служби та проживання.

Апеляційна скарга на вирок може бути подана протягом 30 днів з дня його проголошення.

Справа наркоторговців: адвокати хочуть, аби Крамара відпустили

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Оскаржували міру запобіжного заходу для підозрюваного в організації наркобізнесу Сергія Крамара. Засідання відбувалось 6 березня у Тернопільському апеляційному суді. Суд залишав міру запобіжного заходу без змін, а апеляційний скаргу — без задоволення.

У лютому в Тернополі затримали наркоторговців, які постачали забороненими речовинами всю область. Наркотики продавали через інтернет. Активісти проводили під стінами міськрайсу акцію протесту, вимагаючи, аби гучну справу наркоторговців, серед яких і власник спортклубу, не відпустили на волю. Вже відомо, що оскаржити міру запобіжного заходу та розміри

застав мають намір п'ятеро з семи фігурантів справи. Ще двох рішенням міськрайсу відпустили під домашній арешт. Сімох залишили під вартою з правою внесення застави — від 400 тис. грн і до 1 млн 51 тис. грн — організатору.

У Сергія Крамара — двоє захисників. Вони переконані, що юній підзахисний має перебувати на волі. Наголошували, що у нього тахікардія. Ще одним аргументом було те, що на утриманні в підозрюваного троє неповнолітніх дітей і жодного майна. А також те, що деякі матеріали справи заповненні неправильно. Сам підозрюваний брав участь у процесі за допомогою відеоконференції.

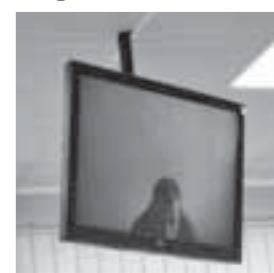
Вранці під стінами суду активісти влаштували акцію.

— На цьому етапі ми задоволе-

ні рішенням суду, — прокоментував після засідання активіст Олег Коган. — Спочатку було упереджене відчуття. Думали, — все. Суд купили, справу продали. Адвокати так говорили — виглядало на те, що його (підозрюваного — прим. ред.) треба відпустити. Але в суді розглянули матеріали справи і залишили апеляцію без задоволення.

Активісти кажуть, що пильнуватимуть за процесом, «щоб справа не переформатувалася».

— Затримали Крамара в 16.50, — перелічив щодо побоювань Олег Коган. — Обшук завершився в 18.37, а почали його в 17.50

Підозрюваний Сергій Крамар брав участь в процесі за допомогою відеоконференції. На суд прийшли активісти

— за присутністю цих адвокатів. Тобто, коли його затримали, дали можливість подзвонити адвокатам.

У більшості простих людей немає своїх двох адвокатів. Тут якісно розбіжності: у людини, яка офіційно не працює і має 5 тис. зарплати,

— адвокати-професіонали, які приїжджають за викликом. Нонсенс?

Активісти обіцяють не полишати боротьбу з наркотиками у Тернополі. Уже, кажуть, є результат. І написів на будівлях стало менше, і самих наркотиків.

ДІЄ ІНТЕРАКТИВНА МАПА: ЯК ПОСКАРЖИТИСЯ НА СТАН ДОРІГ

На мапі ви побачите лише інформацію про дороги державного значення, повідомив заступник начальника Служби автодоріг в області Ігор Василюк

Дороги ■ Поскаржитися можна лише на недоліки доріг державного значення, якими опікується Служба автодоріг. До скарги бажано долучити фото. Коли проблему вирішать, інформація про це з'явиться на мапі. У розділі «Утримання доріг» є й перелік стаціонарних відеокамер. Невдовзі там буде інформація про готелі, заправки і заклади харчування на території області

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Переглянути, які дороги ремонтуватимуть в 2020 році і які вже відремонтували протягом останніх років, залишити заявку про яму чи вибоїну на дорозі та переглянути, на яких дорогах працює техніка у негоду, відтепер можна онлайн. Вся інформація з'явилася на інтерактивній мапі на сайті Укравтодору (посилання на дороги Тернопільської області — у довідці — прим. авт.).

ЯК ПОСКАРЖИТИСЯ

Щоправда, на «Інтерактивній мапі Укравтодору» ви побачите лише інформацію про дороги державного значення. Про це повідомив заступник начальника Служби автодоріг в області Ігор Василюк, який презентував мапу.

— Завдяки мапі можна оперативно сповіщати Укравтодор про наявні проблеми, відслідковувати рух техніки та роботу підрядників з утриманням доріг, — запевнив Ігор Василюк. — Окрім того на мапі відображаються нещодавно відремонтовані ділянки, актуальні та перспективні ремонти.

Наразі система працює в тестовому режимі, до її різних розділів додають інформацію. Однак вже і в час тестування Укравтодор отримав перші 400 скарг із фотографіями проблемних ділянок доріг. На Тернопільщині таких понад 50. І на 48 з них вже відреагували служби з підрядних організацій.

— Час реакції на скаргу залежить від проблеми, — розповідає Ігор Василюк. — Якщо це ремонт дороги, то буде потрібно більше часу. Якщо це питання, скажімо, сміття на узбіччі — потрібно значно менше часу.

Мапа має 3 публічні модулі:

- звернення;
- ремонти;
- утримання доріг.

ПРОЦЕДУРА ЗАЙМАЄ КІЛЬКА ХВІЛИН

Сміття на узбіччі, яма, вибої-

на, відсутнє освітлення — заходіте за посиланням <https://map.ukravtodor.gov.ua> і залишайте заявку. Вся процедура займає кілька хвилин. Звернення потрапить до диспетчера, а ви надалі можете відстежувати статус його опрацювання.

У розділі «Утримання доріг» ви можете:

- переглянути інформацію про те, де зберігаються реагенти та які саме;
- дізнатися про пункти обігріву, паркінги для легкових та вантажних авто;

- подивитися, де саме розміщені стаціонарні камери відеоспостереження;

- дізнатися, чи є на дорозі, яка вас цікавить, аварійно-небезпечні ділянки;

- ознайомитися з інформацією щодо снігозахисних ділянок, про ожеледь і замети.

У розділі «Ремонти» ви можете дізнатися:

- коли, хто і за які кошти ремонтував ту чи іншу ділянку;
- які роботи з ремонту доріг виконуватимуть в поточному році:
  - червоним кольором означені ті ділянки, де проводять ремонт дороги;
  - зеленим — вже відремонтовані;
  - синім кольором окреслені перспективні ремонти.

На сайті, щоправда, немає інформації щодо обмеження руху чи затору на ділянці, де наразі проводять ремонт. Тому навряд чи вам вдасться чітко визначити час для подолання певної відстані. Однак, знаючи розташування ділянок і де саме їх ремонтують, можна вже припустити, скільки часу у вас займе дорога.

ДОВІДКА

Інтерактивна мапа Укравтодору, Тернопільська область: <https://map.ukravtodor.gov.ua/ternopil>
Черговий диспетчер: (0352) 52-54-43.

ГОРИ СМІТТЯ, МЕРТВІ СВИНІ ТА СМОРІД: ХТО ПРИБЕРЕ ЗВАЛИЩЕ

Бруд На вулиці Промислова облаштували несанкціоноване сміттєзвалище. Купи сміття, бруд та сором. Хто відповідатиме за екологічні наслідки та кому все це сміття прибирали, дізнувалася «RIA плюс»

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

У редакцію «RIA плюс» звернулася тернополянка Людмила, яка кожного дня, ідучи на роботу промисловою вулицею, змушені споглядати на тонни сміття та брухту вздовж дороги.

«ПРИВОЗЯТЬ БУСАМИ І СКИДАЮТЬ»

Людмила розповіла, що працює на підприємстві неподалік. Кожного дня вона проходить промислову вулицю і бачить гори речей, до того ж викидають їх не підприємства, а звичайні жителі, які знайшли собі тут безкоштовне сміттєзвалище.

Від сміттєзвалища забруднюються ґрунти та страждає навколоишнє середовище. Крім того, у купах сміття розмножуються щурі та миши

— Інколи приїжджають навіть бусами і викидають сміття. Досить різне. Тут і пляшки, і пакети з кавовими відходами, які привозять з кіосків, старі меблі, частини автомобілів, холодильників, — каже вона.

Співрозмовниця поділилася, що часто тут можна побачити безхатьків, які шукають собі наживу, збираючи пляшки та металобрухт.

— Був випадок літом, коли викинули тушу свині, а нещодавно — ще й мертву собаку, — каже Людмила.

«ПРИБИРАЛИ, АЛЕ ДАРЕМНО»

— Перед Пасхою ми прибрали це місце. Із нашої фірми був один хлопець, з інших ще двоє, а також задіяли трактор. Прибрали ми все за три дні, — говорить Людмила. — Але, як бачите, даремно. Особливо багато

сміття з'явилося після Нового року. Різні пляшки з-під алкоголю, використані салюти, пластикові стаканчики тощо.

Пані Людмила розповіла, що вже шість років змушена спостерігати подібну картину.

У пресслужбі Тернопільської міськради нам пояснили, що проблема із цією ділянкою виникає щорічно. Це стихійне сміттєзвалище. Управління ЖКГ замовило документи на його ліквідацію, одразу після чого роботи з прибирання цієї ділянки будуть виконані. Управління ЖКГ звертається до усіх тернополян, аби ті не засмічували території міста, адже для сміття є спеціально встановлені контейнерні майданчики. Додатково зачіткою, що жителі можуть повідомляти про подібні випадки створення стихійних сміттєзвалищ муніципальну інспекцію за номером +38 073 015 1481 (Viber) для притягнення балансоутримувачів території до відповідальності.

Цього року щодо цього сміттєзвалища звернень не надходило, але воно тут виникає постійно, кажуть у міськраді. Щороку управління ЖКГ його прибирає, а недобросовісні люди роблять там безлад.

У пресслужбі зазначили, що передали наше повідомлення управлінню муніципальної інспекції. Вони вийдуть на місце, встановлять власників або балансоутримувачів.

ГРУНТИ ТА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ СТРАЖДАЮТЬ

Еколог Орест Сінгалевич пояснив, чим загрожує таке несанкціоноване звалище тернополянам.

— По-перше, на цій території забруднюються ґрунти, а по-друге, продукти розкладання, а особливо якщо це органіка, призводять до шкідливих викидів у навколоишнє середовище через атмосферу у водні ресурси. Крім того, є позаекологічні впливи, наприклад, розмноження щурів та мишей.

Сміття викидають не тільки звичайні тернополяни, але й недобросовісні підприємці, що володіють кавовими кіосками

Викидають і пластикові частини машин, очевидно, з автосервісів

На смітнику є і старі меблі, які вже вийшли з ужитку

Більшість сміття на Промисловій з'явилося після Нового року

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТИЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

ЧИ БУДЕ ПАРК ТА ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС ЗАМІСТЬ ДАЧНОГО «АЛЯСЦІ»

Суд ■ Західний апеляційний

господарський суд розглянув апеляційну скаргу Тернопільської міської ради на рішення Господарського суду щодо скасування рішень міськради стосовно земельної ділянки на вул. Тарнавського. Чи буде парк з житловим комплексом на місці дач, читайте у матеріалі

ВАДІМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Судові справи тривають уже майже пів року. За цей час Господарський обласний суд визнав рішення міської ради щодо дачних ділянок на Тарнавського незаконними. Загалом паралельно тривали два суди зі скасуванням рішень міськради. Однак остання подала апеляцію на рішення Господарського суду. Справу ще не завершили.

Чергові судові засідання відбулись у Львові в Західному апеляційному господарському суді 2 та 3 березня. На засіданні зібралися представники садівничого товариства та представник міської ради.

Розгляд справи довелося відкласти, оскільки в складі суддівської колегії сталися зміни і одну суддю замінили

Дачники приїхали до суду, щоб показати свою позицію. Відступати ніхто не збирається, адже дачні ділянки були у їхньому користуванні 52 роки. Однак люди кажуть, що вони не проти парку та розвитку міста, однак вони хочуть, щоб їм надали рівноцінну землю, адже ділянки у межах села Малашівці надто далеко від Тернополя.

«ПРАВО НА КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЛЕЮ є БЕЗСТРОКОВИМ»

Міська рада не погоджується з рішеннями Господарського обласного суду. Представник міської ради акцентує на тому, що земля сільськогосподарського призначення не може знаходитися у межах міста. Також дачні ділянки не мають чітко встановлених кордонів та документів, які це підтверджують.

— Якщо аналізувати відповідь Держгеокадастру, яку взяли за основу до прийняття рішення Господарського суду, то слід зазначити, що жодним чином не відображенено ні меж земельної ділянки, ні конфігурації, — пояснює представник міської ради, начальник відділу презенційно-позовної роботи Віталій

Гірняк. — Мало місце незрозуміле твердження суду, яке жодним чином не обґрутується земельним законодавством, щодо облікування земельної ділянки, а мало місце посилення на довідку, яка вже втратила чинність.

Також Віталій Гірняк пояснює, що в генеральному плані міста спірна земельна ділянка розділена на дві зони — рекреаційна зона (парк) та зона для багатоквартирної житлової забудови, однак суд першої інстанції не взяв це до уваги.

— Садівниче товариство є законним користувачем земельної ділянки, і тому без попереднього вирішення у встановленому порядку, відповідно до законодавства, питання про припинення їхнього права на користування землею, всі рішення міської ради щодо земельної ділянки вважаються неправомірними, — пояснює адвокат дачників Павло Варода. — Ми вважаємо, що надання дозволу на розроблення документації землеустрою можливі лише для тих земельних ділянок, які не передані у власність або в користування.

Адвокат пояснює, що право на користування земельної ділянкою є безстроковим, а садівниче товариство, хоч воно і змінювало за час користування свою назву, лишається однією і тією ж юридичною особою.

— Право користування спірною земельною ділянкою є безстроковим, як виходить з рішень 1966 року. Садівниче товариство є однією і тією ж юридичною особою, яка набула право на користування земельної ділянки 52 роки тому. Код ЄДРПОУ не змінився з часу створення садівничого товариства. Доводи міської ради, що ми не є правонаступниками юридичної особи, якій і передали земельну ділянку, суд спростував.

НЕ МОЖУТЬ ЗНАЙТИ МЕЖІ ДІЛЯНКИ

Представник міської ради неодноразово наголошував, що дачники не можуть точно визначити межі своєї ділянки. Хоча дачі обмежено вулицями Генерала Тарнавського, вул. Київська, вул. М. Липницького, вул. Володимира Великого

ВАДІМ ЄПУР

Більшу частину парку там займатимуть зелені насадження. Також там будуть місця для відпочинку, дитячі майданчики тощо

(мікрорайон №14), представник міської ради каже, що точна геолокація дач не визначена точно, як цього вимагає законодавство.

— Коли земельну ділянку передавали у користування садівничому товариству, складали відповідний акт, де були чітко визначені їхні межі, — пояснює Павло Варода. Зі зміною законодавства тепер використовують новітні технології, з якими ділянку можна ідентифікувати за іншими ознаками. Зара проводять топографо-геодезичні зйомки, супутникові зйомки, які дозволяють точно встановити розташування ділянки. У час, коли землю передавали в користування, таких технологій не було і використовували інші методи визначення розташування.

Господарський обласний суд встановлював межі ділянки дачників. До матеріалів справи долучили акти передачі землі садівничому товариству, де їхні межі визначали відповідно до минулого законодавства. Тепер ці документи досліджуватимемо апеляційний суд.

Колегія суддів заслухала позиції представників міської ради та садівничого товариства, однак розгляд справи довелося відкласти, оскільки у складі суддівської колегії сталися зміни і новий суддя потрібно ознайомитися з матеріалами справи.

Три судових засідання мають відбутися 23 березня. Як вважають дачники, саме тоді мають винести рішення, оскільки справа вже на фінальній стадії розгляду. Однак чи завершиться все 23-го березня, ще невідомо. Журналісти «RIA плюс» продовжують стежити за ситуацією..

Через зміну складу колегії суддів, справу довелося перенести на 23 березня. У цей день має відбутися три судових засідання у справі дачників

На засідання приїхали і самі дачники, які вимагають чесного розгляду справи

ПОЛІЦІЯ У ЦИФРАХ: ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ЗЛОЧИНИ ТЕРНОПОЛЯ

Цифри ■ Публічний звіт перед громадою — щорічний обов'язок керівництва Тернопільської поліції. Під час цього правоохоронці розповідають про реальний стан з кадрами, матеріальним забезпеченням, інформують про кількість повідомлень тернополян, надають інформацію про злочини, які мали місце у громаді

ВИДАВНИЦТВО RIA

Сергій Гаврилюк, який очолює Тернопільський міський відділ поліції головного управління національної поліції в області, публічно звітуватиме під

час пленарного засідання сесії Тернопільської міської ради, яке відбудеться в п'ятницю, 13 березня. Частину інформації, яка може бути цікавою та корисною не лише депутатам, а й усім громадянам, публікуємо зараз.

Персонал поліції

220 — кількість поліцейських;
146 — чоловіки;
74 — жінки;
174 — з досвідом роботи понад три роки.

Некомплект складає 54 працівники (18 %).

Найбільше не вистачає дільнічних (30 %), операціонуваних (15 %), слідчих (9 %), помічників дільнічних офіцерів поліції (50 %), що створює додаткове навантаження на працівників.

За звітний період звільнили 20 осіб за власним бажанням. Відправили на навчання 17 кандидатів.

До дисциплінарної відповідальності притягнули 79 пра-

цівників. Серед них:
4 — за втрату службового посвідчення;
21 — інші порушення;
7 — за нездовільну організацію службової діяльності;
16 — за порушення, допущені під час розкриття та розслідування злочинів;
30 — за недоліки у службовій діяльності;
1 — за порушення транспортної дисципліни.

Загалом заохотили 39 працівників поліції за сумлінне виконання службових обов'язків.

Серед заохочень були — почесні грамоти, відзнака МВС України та відзнаки від органів місцевого самоврядування.

Повідомлення громадян

46 758 — к-сть повідомлень;
2 672 — злочинів зареєстровано;

1 615 — адмінпорушень зареєстровано;

515 — важких злочинів розкрито.

Структура повідомлень за видами:

Пограбування — 3,7 %
Розбої — 0,1 %
Крадіжки — 53,5 %
Хуліганство — 0,9 %
Викрадення авто — 1,4 %
Шахрайство 7,4 %
Побиття — 3,9 %
Сімейне насильство — 2,4 %

Ситуація на дорогах

1 192 — загальна кількість ДТП;

23 — ДТП за участю дітей;

39 — викрадення транспортних засобів;

197 — постраждалих осіб;

17 — загинуло осіб;

582 — випадків керування автомобілем «на підпитку».

ТОП аварійно-небезпечних ділянок: перехрестя вулиць Будного та Лучаківського, вул. Руська, Протасевича, Тарнавського, пішохідний перехід по вул. Злукі, дамба Тернопільського ставу, перехрестя Протасевича—Гайова.

Вибухи та зброя

5349 — одиниць зброї офіційно зареєстровано у Тернополі;

35 — одиниць зброї вилучено;

70 — випадків добровільної здачі зброї чи вибухівки;

32 — злочини, пов'язані з використанням зброї;

16 — злочинів, пов'язаних з вибуховими речовинами.

Дії правоохоронців направлені на протидію злочинам, пов'язаних з незаконним обігом зброї та вибухівки: відпрацювання залишничих вокзалів, автовокзалів, перевірка власників зброї за місцем мешкання, притягнення власників зброї до адміністративної, кримінальної відповідальності за порушення порядку, правил зберігання, обліку та перерегистрації зброї, вирішення питання щодо анулювання дозволів на право зберігання зброї за порушення власниками чинного законодавства.

Вуличні злочини

100 — випадків пограбування та розбоїв;
67 — встановлено порушників;
15 — затримано;
81 800 — сума, на яку повернене майна;
47 — випадків хуліганства;
22 — встановлено порушників;
174 — випадки дрібного ху-

ланства;

200 — кількість злочинів, пов'язаних з наркотиками.

Із незаконного обігу вилутили 1120,65 г наркотичних речовин та 192 рослини маку та коноплі

Типовий злочинець за зведенними даними правоохоронців: не працює, зловживає алкоголем чи

вживав наркотики, раніше притягався до відповідальності. Вік 17-38 років.

Фактори ризику для жертв: стан алкогольного сп'яніння, рухався сам в темний час доби в слабо освітленому місці, мав при собі, або випадково демонстрував гроши чи коштовні речі.

Безпека дітей

14 — кількість злочинів проти дітей;

44 — випадки зникнення дітей;

44 — знайдено дітей;

27 — випадків накладення штрафів за продаж неповнолітньому алкоголю.

Що робила поліція?

209 — кількість адміністративних протоколів складено на дорослих за протиправні дії щодо неповнолітніх;

164 — протоколи за невико-

Квартирні крадіжки та шахрайство

1479 — кількість крадіжок;
528 — кількість розкритих злочинів;
3 865 872 — сума завданих збитків;
17 — осіб затримано;
260 — кількість випадків шахрайства;
79 — злочинів розкрито;

145 605 — сума завданої шкоди;

145 679 — сума повернених коштів чи майна.

Типові види шахрайства: під час купівлі товарів через мережу «Інтернет» під виглядом працівників банківських структур нібито за звільнення близьких людей від

відповідальності.

Типова жертва шахрайства: людина, яка нехтує правилами зберігання особистого майна, людина, що шукає занадто «привабливі» пропозиції в інтернеті, занадто довірливі люди, або такі, що не обізнані з особливостями роботи державних установ та банків.

«БУЛИ НА ДНІ»: ЯК ПОЗБУЛИСЯ

Історії ■ Звільнитися від алко- та наркозалежності можна, якщо ти впустиш у серце Бога, — переконані чоловіки, які живуть у християнському реабілітаційному центрі «Спасіння». «RIA плюс» розповідає історії людей, які були на межі життя і смерті

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR9@GMAIL.COM

До реабілітаційного центру їхати близько 25 хвилин. Він розташований у селі Малий Глибочок, що неподалік Зборова. Ззовні нагадує звичайний будинок: жодних високих парканів та шлагбаумів.

У дворі бігає кілька кішок, у своїй «буді» тихо сидить вівчарка Берта. Ще тут тримають свиней та кролів, яких потім споживають у їжу. Чоловік, якому на вигляд приблизно 40 років, саме годував курей. Господарство у центрі чимале. Мешканці центру називають догляд за тваринами трудотерапією. Мовляв, відволікає. Є і невеличкий город, на якому нещодавно встановили сонячні панелі для виробництва електроенергії. Проте для робіт там ще не сезон.

Зараз у центрі реабілітацію проходять 11 чоловіків, а за весь час понад сто людей тут звільнилися від залежностей. У цьому році центру виповнюється 20 років. І у кожного з них, хто тут живе, своя історія. Серед колишніх наркозалежних є і 17-літній хлопець, який шойно пройшов 10-денний карантин у закладі.

СПОЧАТКУ ПРИВОДИВ «ХВОРІХ» У СВІЙ ДІМ

Центр заснував Роман Дишкауський. За словами пана Олега, цей чоловік сам ніколи не був залежним, але за «Словом Божим» вирішив допомагати алко- та нар-

козалежним. Чоловік просто приводив у свою квартиру людей, яким потрібна була допомога.

— То була одно- чи двокімнатна квартира. Жінка була просто «в шоці», — розповідає адміністратор центру Олег Коган. — Вони в нього «проспались», встали. Було таке, що й гроши крали. А він їх далі вів сюди. Бо знав, якщо він того не зробить, вони підуть з цього світу. Бог йому положив на серце так робити. Ця стара хата була у його власності, а він згодом віддав її під службіння центру.

Згодом за кошти людей, які самі проходили реабілітацію в центрі, побудували великий будинок. Зараз розпочали встановлювати паркан та добробляти інтер'єр всередині. Практично щодня сюди на громадських засадах приїжджають люди, які самі пройшли реабілітацію та хочуть допомогти іншим.

МОЖУТЬ ПІТИ ЗВІДСІ У БУДЬ-ЯКИЙ МОМЕНТ

— У нас тут соціальний центр. Люди можуть у будь-який момент піти звідси, — розповідає Олег Коган. — Тут все на добровільних засадах. Хочеш мінятися — ми допоможемо. Не хочеш — тобі ніхто не допоможе.

Центр діє на християнських засадах. Ті, хто працює та живе у центрі, навертаються до Бога. Щодня моляться, читають Святе Письмо та живуть у мірі зі світом.

— Ми розуміємо, що якби не Бог, то ми б у землі гнили, а так

Зараз у центрі 11 мешканців. За час існування центру від залежностей тут звільнилися понад сто людей

Так виглядає одна із кімнат центру. Проте, коли люди лише приходять сюди, їх відправляють на так званий «карантин» в окрему кімнату. Зазвичай на період 10 днів

Центр має власне господарство — курей, свиней, кроликів, за якими доглядають мешканці центру

живі-здорові. Слава Богу, ті, хто пройшов реабілітацію, на машинах своїх іздуть, — розповідає Олег Коган. — Ми не жаліємо вкладати якісь свої кошти в те, щоб робити тут щось та рятувати людей. Для нас це благословіння.

У центрі є все для нормального

життя людини: теплі просторі кімнати, велика кухня, їдальння, кімната для молитов, облаштували чоловіки навіть імпровізований спортзал, у якому гантелі, виліті із бетону. Практично у кожній з кімнат — цитати із Біблії, написані красивим шрифтом, або неймовірні картини.

Їх творить один із вихідців центру.

ЯК ПРОХОДИТЬ ДЕНЬ НА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Прокидаються жителі центру о 7.30. У них життя як у звичайних людей у селі: пораються по господарству, готують їжу, прибирають.

«Я просив, кричав перед ніччю: «Боже, поможи мені!»

■ Олег Коган 35 років, волонтер та адміністратор центру

— Коли я потрапив у центр, тут була лише стара «шевченківська хата», це був 2009-й рік. Зараз її вже немає, — розповідає адміністратор центру Олег Коган. — На кухні була сирість, грибок. Було дуже мало місця, поміщалося близько семи людей ліжко до ліжка.

Олег Коган каже, що ти не можеш допомогти людям змінити своє життя, якщо сам не пройшов це «пекло».

— До того як я потрапив у центр, у мене було зовсім інше уявлення про віру, — каже чоловік. — Я йшов до плащаниці, наприклад. Згадую момент, коли ліз на колінах, як всі люди, а далі виходив з церкви і підпалю-

вав цигарку. То, що я приходив «убітий», вколений, то це було на іншому плані. Хіба це віра? Коли поліція шукала, то було вже «вірний», коли строк мав «світити».

До того як потрапити в центр, Олег був знайомий із засновником центру. Одна зустріч із ним змінила його життя докорінно.

— У мене був товариш, з яким ми разом кололись. Одного разу він вколов дозу і просто помер, — пригадує Олег Коган. — Я тоді саме відсиджував термін. Я думав, що Бог скаже мені: «Тада. Ти — нормальній хлопець. Я тебе прощаю». Я навіть думав покінчити життя самогубством, але знов, що цей гріх не прощається. У той момент я сказав перед ніччю Богу: «Зроби щось.

Помінай моє життя. Я не хочу так жити. У людей мрії, а я думав лише, як посадити макове поле». То, напевно, була моя така перша щира молитва, яка веде до покаяння. До тижня часу я випадково зустрів директора центру Ігоря Дерещівського, знову його раніше. Він запропонував мені прийти у центр. Я до того навіть слухати не хотів про центр, але саме вони сказали слова «Тобі Бог поможе», і саме вони змінили моє життя.

Зараз пан Олег не лише допомагає людям, що проходять реабілітацію, він активно відстоює позицію рівності колишніх наркозалежних у суспільстві, бореться проти наркоторгівлі у Тернополі та пропагує християнські цінності серед молоді.

МЕДИЧНІ НОВИНИ

Видалено найдовший людський зуб

• Стоматолог з індійського штату Мадхヤ-Прадеш видавлив пацієнту зуб довжиною 39 міліметрів. За словами лікаря, чоловік, який звернувся до нього, скаржився на зуб, повідомляє Newsflare. Після видалення виявилося, що довжина проблемного зуба майже вдвічі перевищувала норму: середня довжина людських зубів приблизно 20 міліметрів. Нагадаємо, Книга рекордів Гіннесса називає найдовшим в історії зуб довжиною 37,2 міліметра, віддалений німецьким стоматологом.

Робот замінить лікарів у догляді за хворими на COVID-19

• Робот, розроблений вченими у Китаї, може замінити лікарів на передовій боротьбі з епідемією нового коронавирусу. Щоб не наражати медиків на небезпеку, машина може допомогти виконувати найбільш небезпечні завдання. Як пише Daily Star, фактично йдеться про робота-руку на колесах, який може проводити УЗД, брати мазки з рота і слухати звуки, які надходять з органів пацієнтів, замість лікарів зі стетоскопом. Завдяки винаходу медичному персоналу не потрібно буде перебувати в одній кімнаті з пацієнтом. Фактично лікар може взагалі бути в іншому місті, скоро-чуночи ризик контактів з вірусом. «Лікарі дуже сміливі люди. Але вірус надто заразний. Ми можемо використати роботів для виконання найбільш небезпечних завдань», — сказав головний конструктор робота Чжан Гентай з Університету Ціньхуа. Робот майже повністю автоматизований. Він здатен навіть дезінфіковати себе після контакту з хворими.

Вчені назвали «небезпечний» вік для чоловіків та жінок

• Група вчених з Фінляндії та США в ході експерименту проаналізували численні исторії хвороб і порівняли їх зі статистикою смертності від найбільш серйозних захворювань, пише MedikForum. Учені дійшли висновку, що для чоловічого здоров'я найбільш небезпечне досягнення 40 років. Медики радять їм відмовитися від шкідливих звичок, переглянути раціон і зайнятися фізичними вправами.

У жінок «небезпечний» вік настає набагато раніше — після 30 років. Саме в цей час у жіночому організмі починають відбуватися перші зміни. Лікарі рекомендують жінкам уникати стресових ситуацій та уважніше прислухатися до змін, що відбуваються в їхньому організмі.

«ШУМИТЬ І БАМКАЄ»? — СХОДІТЬ ДО ЛІКАРЯ І КУПІТЬ ТОНОМЕТР

Важливо ■ Щороку в Україні гіпертонію виявляють вперше в 430 тисяч пацієнтів. Зараз у нас близько 12–13 млн таких хворих, тобто майже кожен третій. Якщо ви виявили у себе симптоми гіпертонії або входите до групи ризику, обов'язково сходіть до сімейного лікаря, з яким уклали декларацію, і проконсультуйтесь

ВИДАВНИЦТВО РІА

Які ж ознаки, симптоми захворювання на гіпертонію? «Шумить у вухах і бамкає в голові», — такі скарги нерідко чують сімейні лікарі. Це може означати, що в людини постійно підвищений артеріальний тиск. Головний біль, запаморочення, шум у вухах, «гливе перед очима» (порушення зору), біль у серці, набряки ніг — це все теж симптоми гіпертонії. Якщо ви помітили їх у себе, то обов'язково зверніться до вашого сімейного лікаря. У разі потреби він направить вас на аналізи та обстеження. Якщо діагноз підтверджиться, лікар признається лікування, допоможе вибрати препарат, який підійде саме вам. Нині фармакологія пропонує велику кількість ліків проти гіпертонії. Свій тиск важливо контролювати, тому добре мати свій тонометр.

А як зрозуміти, що ви у групі ризику і що вам також треба профілактично звернутися до вашого сімейного лікаря?

У рамках співпраці з Національною службою здоров'я України (НСЗУ) ми підготували кілька публікацій, які допоможуть вам зберегти своє здоров'я та здоров'я своїх дітей.

ІГНОРУВАННЯ ТИСКУ ПРИЗВОДИТЬ ДО ІНФАРКТУ ТА ІНСУЛЬТУ

Є низка факторів, які підвищують вірогідність захворіти на гіпертонію: надмірна вага, малорухливий спосіб життя, зловживання алкоголем, вік, часті стресові ситуації, куріння, звичка надмірно солити та перчисти їжу. Особливо уважно стежити за своїм тиском треба тим, хто має інші хронічні захворювання. Якщо роками ігнорувати факт того, що у вас гіпертонія, це може привести до таких небезпечних наслідків, як інфаркт, інсульт тощо.

Лікарі радять позбавлятися шкідливих звичок. Варто менше вживати солоної та жирної їжі. Раціон має бути більш пісним — індик, курка, кролик, овочі. Прогулянки та помірні фізичні навантаження також сприяють тому, щоб судини і серце гарно працювали.

Наскільки складно отримати належне лікування для хворих на

ЦЮ НЕДУГУ?

Держава Україна допомагає своїм громадянам боротися з гіпертонією за допомогою програми «Доступні ліки». Електронний рецепт випускає сімейний лікар. Коли пацієнту надходить СМС із кодом, залишається тільки назвати в аптекі номер рецепта, код підтвердження і отримати ліки.

ПЕРЕВАЖНО ХВОРІ НА ГІПЕРТОНІЮ — ЦЕ 40+

— У мене на дільниці пацієнти з гіпертонією переважно старшого віку, — розповідає сімейний лікар з Шумська Тернопільської області Михаїло Данильчук. — Чим старші пацієнти, тим частіше зустрічається гіпертонія. Первинних пацієнтів у мене було небагато, зазвичай це постійні пацієнти з гіпертонією, яким ми коригуємо дози препаратів. А якщо потрібно, то добираємо щось нове. Тобто найчастіша категорія хворих на гіпертонію — це 40+. Але бувають різні випадки та артеріальні гіпертензії: є пацієнт 1991 року народження зі спадковою гіпертонією, у нього дідусь і батьки хворіють, хлопець 28 років.

Урядова програма «Доступні ліки» відіграє дуже велику роль у лікуванні таких пацієнтів. У мене район матеріально не сильно забезпечених людей і «Доступні ліки» є рятівним моментом. Шість-сім пацієнтів з десяти користуються цією програмою. Ми лише вибираємо та коригуємо дози. Найважче — це пояснити людині, чому потрібно пити таблетки щодня. А зазвичай це комбінована терапія, тобто я даю щонайменше дві назви пігулок для шоденного вживання. Коли признаю курс, кажу пацієнту, що лікування за 30 гривень на 2 місяці це реально, і люди прислуховуються та кажуть «Спробуємо, адже 30 гривень — це невеликі гроши».

НЕ СПІШІТЬ НА ПЛАТНІ АНАЛІЗИ

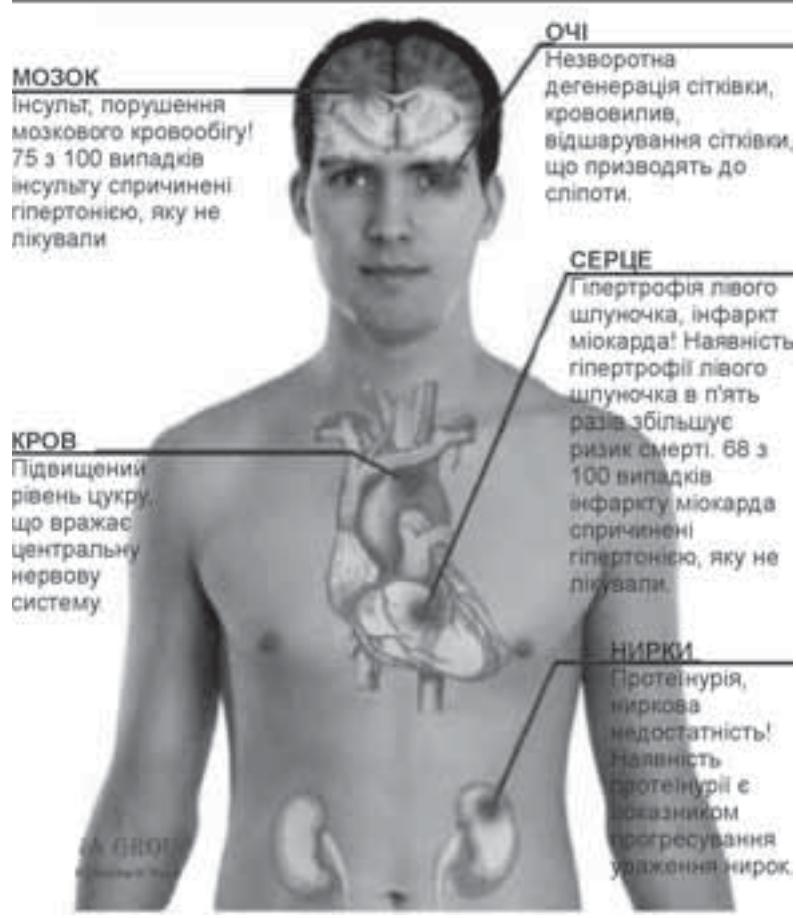
Базові аналізи у нас безкоштовні, ми намагаємося ними обходитися. Не посилаємо одразу на платну ліпідограму, а визначити спочатку безкоштовно рівень холестерину. Так само робимо з цукром і з усім іншим. Тобто ми не використовуємо аналіз на глікозильований гемоглобін (аналіз, який дуже часто оброблять для діагностики цукрового

АРХІВ МИХАЇЛА ДАНИЛЬЧУКА

Найважче — це пояснити людині з гіпертонією, чому потрібно пити таблетки щодня, каже сімейний лікар Михаїло Данильчук

ЧИМ НЕБЕЗПЕЧНА ГІПЕРТОНІЯ

зробити те, що можна зробити. Тож не треба боятися надмірних витрат і відкладати візит до сімейного лікаря. Вчасний початок — запорука успішного лікування. Бережіть себе і своїх близьких. Будьте здорові!

ЩО ТЕРНОПОЛЯНИ КУПУЮТЬ ДЛЯ ВИСАДКИ НА СВОЇХ ДІЛЯНКАХ

Господарство ■ З настанням весни тернополяни починають готуватися до висадок. Хтось має дачні ділянки, а хтось купує саджанці та квіти для свого двору. Ми дізналися, що можна придбати у Тернополі та як правильно садити рослини, щоб вони прижилися

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

На ринку вже продають саджанці. Продавці кажуть, що не варто тягнути, оскільки саме час для висадки.

ЩО МОЖНА ПРИДБАТИ

Вибір різних саджанців є великий. Можна купити фруктові дерева, горіхи, кущі. Є різні сорти яблук, груш, нектарину, персиків тощо. Деякі продавці навіть мають плоди яблук, щоб можна було побачити, що це за сорт. Яблуні коштують по 60–70 гривень за саджанець. Продавці кажуть, що люди найбільше купують сорт яблук «Червонець», бо урожай великий, гарний та солодкий. «Голден» — зелені яблука. Вони не такі солодкі та більш тверді. Вони найбільше підходять для виготовлення повидла, варення. Їх краще класти у випічку, бо вони не такі водяністі і тісто від них не «гливе».

Також є різні сорти шовковиці, слив, груш. Можна придбати навіть хурму. Є і різні горіхи — «Фернор» (нагадує великий грецький горіх), фундук та навіть мигдаль. Саджанець таких коштує 80 гривень.

Є і кущі смородини, малини, аґрусу, порічкі. Такі кущики недорогі — по 40 гривень.

ЯК ПРАВИЛЬНО САДИТИ ДЕРЕВА

Деревця та кущі можна висаджувати як восени, так і навесні. Але бажано робити це восени, щоб рослина швидше росла.

— Якщо садити деревця весною, то ви втрачаете рік, — каже продавчиня Зіна. — Восени земля волога, і саджанці встигають прижитися, пустити нові корінці, і тому весною вони вже добре починають рости.

Яму перед посадкою треба добре залити водою. Можна додати туди чорнозем або навіть листя, яке лишилось з осені. Вони буде хорошим добривом, оскільки почало розкладатися. Це буде хороша підживка для рослин. Є і спеціальні універсальні мінеральні добрива. Розводити їх потрібно у воді та підливати дерева та кущі після висадки.

Упаковки добрива за 30 гривень

вистачить на 100 літрів води.

НАСІННЯ ОВОЧІВ: ЩО КУПУВАТИ

На ринку та в магазинах можна придбати насіння різних овочів — огірки, помідори, кукурудзу, моркву та багато інших. Ціни на них — від 3 до 15 гривень за упаковку. У ній або певна кількість насінин, або певна вага насіння.

Дорожче насіння покрите спеціальною речовиною, яка захищає паросток від грибків.

Деякі насіння варто висаджувати одразу в землю, однак дехто загортася його у вологі ганчірки на кілька днів, щоб паросток проріс. Дехто готує розсаду. Переважно це стосується помідорів та перцю.

Деревця та кущі можна висаджувати як восени, так і навесні. Але бажано робити це восени, щоб рослина швидше росла

Щоб не пошкодити корінці при пересадці розсади, можна використовувати спеціальні торф'яні горщики. Залежно від розміру, вони коштують 1–3 гривні за штуку. Придбати такі можна на ринку, у садівничих магазинах та супермаркетах. Розсаду варто садити у землю прямо з такими горщиками. Весною їх потрібно забирати.

Якщо ви не маєте земельної ділянки, все одно можете виростити домашні овочі прямо на балконі. Звичайно, кукурудзу чи буряк із морквою на балконі не виростиш, а от томати — запросто. Є сорти помідорів, які ростуть у вазонах. Наприклад, на підвіконні ви зможете виростити помідори «Чері».

На ринку також можна придбати цибулю-кушівку для посадки. Кілограм коштує 100 гривень. Сорт цибулі на вартість не впливає.

— Цибулю купують мішками, переважно люди з районів, — каже продавець Михайло. — Її вже можна висаджувати, але з деякими сортами ще варто почекати до кінця березня. Дехто купує по кілька кілограм. 100 гривень — це недорого. Якщо є ділянка землі або дача, то вигідніше садити цибулю самому.

ВАДИМ ЄПУР

Продавці на ринку кажуть, що саджанці повністю готові до висадки. Ніяких добрив додатково купувати не потрібно

ЯКІ КВІТИ МОЖНА КУПИТИ

Окрім саджанців фруктових дерев та кущів, можна придбати і квіти. На ринку продають саджанці троянд. Кущик вартує 50–55 гривень. Є і дорожчі — польські — по 70 гривень. Вони запаковані у коробки, місця зрізу оброблені парафіном. Він потрібен для того, щоб зберегти вологу всередині рослини.

— Висаджувати можна на початку весни, погода зараз це дозволяє, — каже продавчиня пані Марта. — Ніякого добрива окремо купувати не потрібно, але краще в землю додати перегній або хороший чорнозем. Можна дати трохи попелу, але не-багато. Парафін зі зрізу варто зняти після висадки. Ну і підлити рослину потрібно. Накривати кущ не варто, бо вже йде потепління. Зазвичай великими банками накривають саджанці троянд перед настанням зими. Весною їх потрібно забирати.

Також можна придбати цибулини тюльпанів. Вони коштують по 10 гривень за цибулину. Їх потрібно добре оглянути. Продавчиня Марта радить взяти цибулину в руки — вона має бути тверда. Якщо є м'які місця, то з неї нічого не буде, оскільки вона почала гнити. Варто зняти і верхнє лушпиння, щоб переконатися, що цибулина не покрита пліснявою.

Якщо цибулина є твердою, якщо ви не бачите на кореневищі ознак плісняви, вони не потребні.

Якщо ви хочете прикрасити клумбу квітами, можна придбати і насіння. Це найдешевший

Торф'яні горщики можна придбати у супермаркетах. Вони продаються упаковками по 10–20 штук в упаковці. Насіння квітів продають на ринку та у супермаркеті. У середньому вони вартують 5–15 гривень

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ САДЖАНЦІ ДЕРЕВ ТА КУЩІВ НА РИНКУ:

Яблуня «Червонець»	60 грн	Вишня «Шланка»	70 грн
Яблуня «Президент»	60 грн	Вишня «Мічурина»	70 грн
Яблуня «Чемпіон»	60 грн	Шовковиця «Малинівка»	50 грн
Яблуня «Білий налив»	60 грн	Черешня «Чорнокорка»	70 грн
Груша «Повисла»	70 грн	Черешня «Наполеон»	70 грн
Груша «Коре»	70 грн	Малина «Жовтий гіант»	30 грн
Персик «Ананасний»	80 грн	Аґрус «Берил»	50 грн
Нектарин «Інжирний»	80 грн	Смородина «Дана»	40 грн

варіант. Пакетик насіння коштує 5–10 гривень. Їх можна придбати на ринку чи у супермаркеті. Сіяти їх можна одразу у землю, однак бажано трохи почекати, кажуть продавці. Має бути трохи теплі-

ше, але ґрунт ще має лишатися вологим. Якщо висаджувати насіння в холодну та вологу пору, є велика ймовірність того, що вони покриються пліснявою і не проростуть.

ЗАЛИШИЛА ДІМ У ЛУГАНЩИНІ ТА ПРИЇХАЛА СЛУЖИТИ У ТЕРНОПІЛЬ

Війна ■ Їй 20 років. Замість сукні, високих підборів та стильної зачіски на свято вона вдягає камуфляж. Головне для неї — це служба. Заради неї вона покинула рідний дім, свою родину та друзів. Вона має бути сильною, бо її мрія — захистити Україну. І на Сході живуть люди, які є справжніми патріотами у глибині свого серця, а не на словах

НATALIA BURLAKU, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Вікторія Авраменко — із населеного пункту поблизу Старобільська, що в Луганській області. Ще у шкільні роки дівчина мріяла стати військовою, а війна, яка розгорілася неподалік дому, посилила її бажання. Коли у 2014-му році на Донбасі активно вели бойові дії, багато людей повтікали в Росію. Родина Вікторії лишилася вдома. Але не змогла залишатися останньою того, що відбувалося.

МАМИ ОДРАЗУ НЕ СКАЗАЛА

Вибір був усвідомлений, каже дівчина. Хоча про нього було важко говорити. Віка могла спокійно насолоджуватися молодістю. Але в час, коли навіть дужі хлопці начивали п'ятами та втікали у Росію чи Європу, дівчина не побоялася піти на військову службу.

«У селі, звідки я, знають, що служу в армії. Дехто не розуміє, хтось засуджує, а хтось підтримує. По-різному буває. Але я радію тому, що пішла на військову службу. І жодного разу про це не шкодувала»

— Я закінчила 11-ті класів і пішла у військомат. Удома нікому не казала, вони думали, що я піду десь вчитися. Коли вже підписала контракт, розповіла мамі. Та, звісно, не дуже зрадила одразу, але прийняла мій вибір.

Вікторія — вихованка дитячого будинку. Її виховали у прийомній родині.

— Коли проходила курс молодого бійця в Десні, то розказала рідним, що буду служити. Звісно, мама дуже хвілювалася, вона себе «накручує», — з трепетом говорить співрозмовниця. — Навіть у військоматі мене відмовляли, мовляв «в окопах будеш жити». Але я своє рішення не змінила.

Після курсу молодого бійця за розподілом дівчина потрапила на службу у тернопільську 44-у артбригаду. Прийомна мама дівчини — родом із Західної України, Віка деколи приїжджає сюди з батьками, тому за своє місце служби навіть зрадила.

ВІРОСЛА У ПРИЙОМНІЙ РОДИНІ

У прийомній сім'ї Вікторії — сім'єро дітей. У дівчини є і рідний брат, якого забрали у сім'ю з дитбудинку. Зараз йому — 18, і він також хоче служити в армії.

Вікторія розповідає про те, як адаптувалася у Тернополі.

— Місто було зовсім чуже для мене, але одразу вдалося привітним. Під час проходження навчання я познайомилася з дівчатами, які також за розподілом потрапили сюди. Тож було не так страшно. У нас вдома всі говорять переважно суржиком, у містах молодь спілкується російською, а тут спілкуються українською. Тож я одразу поставила собі ціль — краще опанувати рідну мову. У Тернополі для цього сприяли середовище.

Місцеві також видалися досить привітними, завжди пропонували допомогу.

— Люди тут якісь добріші: запитаєш, як можна пройти кудись, і мало не за руку тебе ведуть. Це чудово насправді. І місто таке компактне, затишне, дуже гарне, — каже військова.

ПІДЙОМ, ЗАРЯДКА, СЛУЖБА

До розпорядку дня в армії дівчина також звикла. Щодня о 6.25 — підйом, зарядка, легенький сніданок і на службу.

— На збори маю не більше, ніж пів години. Причепуритися, легенький макіяж і все. До форми вже звикла. Щоправда, улітку трохи

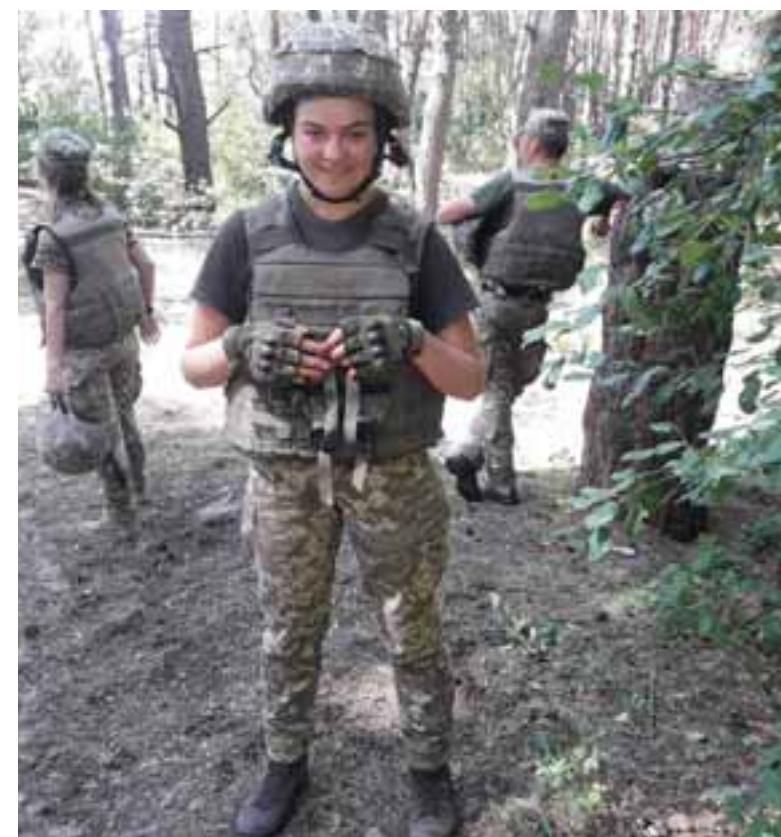
АРХІВ ВІКТОРІЇ АВРАМЕНКО

Вікторії — 20. Вона виростла на Сході, але в душі сильно переживає за долю країни. Тому пішла служити в армію

На службі з чоловіками вчишся бути сильною, запевняє дівчина. Але радії, що ті її завжди підтримують

Дівчина ще не виконувала завдання в зоні ООС, але з гордістю готова виконати свій обов'язок

спекотно, але до всього адаптуєшся. У вихідні можу вдягнути щось більш жіноче і отримую від того наслоду, — каже Вікторія.

Чоловіки в армії жінок сприйма-

ють на рівні, підтримують, ділиться

дівчина. У зону ООС Вікторія ще не їздила, наразі бригада відновлює свою бойову готовність. Тож дівчина разом з іншими невдовзі

«ЯКЩО ЧОЛОВІКИ НЕ ХОЧУТЬ — ДІВЧАТА ЙДУТЬ»

Вікторія зізнається, що для неї насправді важливо, яким буде майбутнє України.

— Не має значення, звідки ти, зі Сходу чи Заходу, важливо, яким буде майбутнє України. Я за те, щоб Україна була вільною. Я не розумію людей, які підтримують Росію у цій війні. Якщо так, то ніхто їх тут не тримає... Удома на мене чекають маленькі братик і сестрички. Я дуже хочу, щоб вони жили щасливо, щоб не було війни, щоб нікого не вбивали, щоб ніде не стріляли, — говорить Вікторія.

На питання, чому вона пішла служити, адже це більше чоловіча справа, дівчина спочатку мовчить, а потім відповідає: «Якщо хлопці бояться, втікають і не хотять йти в армію, то це зроблять дівчата. Ми всі маємо бути сильними задля країни, задля наших рідних, задля себе!».

«ЗРОБИ ВСЕ САМ НА 90%, А ДАЛІ – СПРАВА ЗА ІНШИМИ»

Журналістика ■ Є люди, які розвивають інформаційний простір за сучасними трендами навіть у маленькому місті. Як бути успішною у своїй сфері, проводити на роботі більшість часу і при тому створювати щоденний затишок вдома, «RIA плюс» розповіла директорка Медіа Центру в Теребовлі, журналістка Ілона Козар

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR9@GMAIL.COM

Прямі ефіри, під час яких обговорюють актуальні проблеми, медіа-платформа, де висвітлюють найсвіжіші події, глянцевий журнал, конференц-зал та коворкінг для медійників у маленькому місті — це все стало реальністю завдяки тендітній жінці із невимовною жагою змінити провінційне місто на краще. Ілона Козар розповіла, як поєднувати роботу і дім та чому важливо любити своє місто.

— З чого почалася ця справа?

— У 2019 році я повернулась у рідне місто після навчання на факультеті журналістики у Тернополі. Сім'я, народження донечки — це один із найважчих, але найбільш дорогоцінних періодів у моєму житті. Через 2,5 роки почала цікавитися життям міста і думати, що важливого зможу в ньому зробити. Мала досвід створення свого ЗМІ у Тернополі (молодіжна газета «Тернопільська фішка»). Тому я точно знала, що це буде щось нове.

Сайт міста, розвиток місцевих сторінок у соцмережах — цим займалася останні п'ять років, по-при те, що завжди мала якусь іншу основну роботу. А півтора року тому остаточно завершила у своєму серці образ реального медіацентру у своєму місті. Орендувала красиве приміщення з виглядом на замок, почепила банер на стіну, позичила 30 крісел і почала вірити в це настільки сильно, наскільки зуміла. І в цей момент зареєструвала громадську організацію для медійників міста і, заручившись підтримкою своєї громади, написала грант. Зараз медіа-центр — це презентабельний конференц-зал, студія для зйомок на живо, коворкінг для медійників.

— Які труднощі виникали?

— Немає ніяких труднощів, якщо ти готовий на свою корисну для міста справу віддати: усі свої кошти, вільний час, іти на ризик і зуміти змотивувати людей біля себе без прошой. Ті люди, які постійно пишуть і жаліються, що їх ніхто не чує, а вони так багато могли б зробити, то в мене на це одна відпо-

віль — зроби все сам на 90%, а далі справа за іншими, кого змотивує твій вклад, додати ще 90%. Я так живу і працюю.

— Розкажи про журнал, який нещодавно презентували.

— «Terebovlya.city» — назва однійменна з інстаграм-сторінкою, а також новим інформаційним порталом, на якому ми продовжимо збирати всі новини міста та громади. Випуск журналу фінансово підтримав «Західно-український ресурсний центр» та підприємці міста. Зараз він житиме у кав'ярнях, кафе, салонах краси. Його продаватимуть у книгарнях міста. Виручені кошти спрямовуються на потреби нашої ГО. Випуск плануємо щорічно.

— Також у вас річниця «посиденьок». Розкажи про них.

— «Дівочі посиденьки» — це проект жіночих зустрічей, які започаткувала теребовлянка Марта Смільницька. Сильна, мотиваційна, небайдужа. Радію, що ці зустрічі вже рік проводять в медіацентрі. У честь цього ми маємо ідею зйомок циклу передач про жінок міста, про яких Марта, уже як ведуча, розповідатиме всьому місту.

— Як вдається поєднувати сім'ю та роботу? Як не «перегоріти» роботою?

— Сьогодні я даю собі чітку і чесну відповідь, що мені не вдається це ідеально поєднувати. Періодична перевтома і вигорання (а без цього ніяк, якщо ти увімкнена на 150%) відбуваються на сім'ї. Радію, що на цьому етапі вже є люди, яким я довірю, яким цікава така громадська діяльність. Думаю, що вони мене багато в чому підмінятимуть. Бо мене, як дружину і маму, не замінить ніхто.

— Чому «Медіа центр» — це важливо для тебе?

— Медіацентри у маленьких містах — для мене це ідея фікс. Це важливо. Момент розвітування онлайн-медіа і наближення до людей. Це можливість інформувати. Після децентралізації кожна громада дістала нарешті відчуття «собівартості», важливості, центрування на місцевих успіхах, проблемах, лю-

АНДРІЯ САЛАГОРНИКА

Ілона Козар під час презентації проекту «100 хвилин літа»

Хірург Богдан Куліковський веде ефір на тему здоров'я. Відеорежисер ефіру — Тарас Бабій

дях. Цю концентрацію ніколи не вловлять жодні всеукраїнські чи обласні ЗМІ. Це завдання локальних медіа: робити це мультимедійно, із дизайнерським баченням.

— найперше).

— Чи стикаєшся у роботі зі стереотипом типу «жінка має сидіти вдома, а не бути успішною в роботі»?

— Зараз майже ніхто так не думає. Ну хіба мій чоловік (усміхається — прим. ред.). Але наші чоловіки — це індикатори того, наскільки ми перестаємо бути жіночими, намагаючись чогось досягти. Тому всього в міру і в той же час співпраця у домашніх справах — і всім буде добре.

Усі новини Теребовлі можна прочитати у соцмережі «Фейсбук» на сторінці «Теребовля II оголошення»

— Чи є страх виходити в ефір на живо. Як вдалось побороти його?

— Ще й досі доляю його. Я хотіла запустити цей формат, тому що це фактично монтаж у прямому ефірі (у нас на фейсбуці). Плюс — це можливість задавати питання і чути на них відповіді гостя у реальному часі. Але тут зіткнулась з особистим страхом, бо на практиці в університеті відмовилася навіть погоду в кадрі прочитати, бо казала, що ніколи не пов'яжу своє життя з тележурналістикою. А сьогодні у нас в Теребовлі фактично реалізуємо громадське телебачення, додаємо нові формати, вчимося бути ведучими, придумуємо теми. Разом з нами молоді люди вчаться монтажу, звукорежисурі, фотомистецтву.

— За що ти любиш Теребовлю?

— Я люблю її, бо це мій дім. Мій дім — і крапка.

— Чому залишилася у маленькому містечку?

— У мене була можливість жити закордоном і лише за минулій тиждень отримала декілька пропозицій про роботу в Тернополі. Але це не для мене. Бути чужою серед чужих — це про життя закордоном, і для мене це на межі жаху, який не вартоє ніяких достатків у фінансовому плані. Тернопіль? Там досить професіоналів і талановитих людей. Я хочу продовжити бути важливою для свого рідного міста, бачити батьків, виховувати своїх дітей. Мрію, щоб, навпаки, журналісти з інших міст повернулися працювати сюди.

Сергій Цибульський каже, що за останні роки електромобілі значно впали у ціні. Можна придбати машину з пробігом дешевше

За допомогою електrozаправки можна швидше зарядити машину, але це трохи дорожче, ніж заряджати її вдома. В місті є 13 зарядних станцій

ЕЛЕКТРОМОБІЛІ У ТЕРНОПОЛІ: ЧИ ПРИСТОСОВАНЕ ДО НИХ МІСТО

Транспорт ■ На дорогах Тернополя все частіше зустрічаються електромобілі. Їх купують як для особистого користування, так і для бізнесу. Ми дізналися, чи справді електромобіль вигідний та чи пристосоване місто до такого транспорту

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У місті не так багато електромобілів. Для того, щоб користуватися такими автівками було зручно, у місті облаштовують заправки, скоро мають з'явитися нові дорожні знаки та спеціальні місця на парковках.

ЧИ ВІГДНО ЇЗДИТИ НА ЕЛЕКТРОМОБІЛІ

Серед людей існує міф, що електромобілі не допоможуть заощаджувати. Вони у кілька разів дорожчі за машини на двигунах внутрішнього згорання преміум-класу, і навіть відносно недорогий електросмарт буде окупатися понад 10 років.

Експерт з продажу електромобілів Сергій Цибульський це спростовує та пояснює, що зараз електрокарі стали значно дешевшими, а їздити на них, враховуючи вартість бензину, дизеля чи навіть газу, можна фактично безкоштовно.

— Люди найперше хотять дізнатися, за скільки часу електромобіль окупиться, — каже Сергій Цибульський. — З урахуванням витрат на пальне та обслуговування, електромобіль бізнес-класу, тобто для перевезення товару тощо, окупиться за 2–3 роки. Це вигідно для бізнесу.

В електрофургон можна завантажити вантаж та розвозити його по

місту. За день авто може проїхати близько 50 кілометрів у місті. Дехто перевозить вантаж між містами. Заряду електромобіля цілком вистачає для цих задач.

— При щоденні розвозці товару по місту (блізько 100 км), у місяць загальний пробіг буде 2600 км, — пояснює пан Сергій. — Вартість електроенергії від 45 копійок (нічний тариф) до 1,55 грн (для підприємств). За місяць автомобіль Кенгу Електро для пробігу 2600 км потребує 575 кВт. Якщо брати середню вартість — 90 копійок за кВт — то за місяць потрібно буде витрачати 515 гривень на «пальне». «Економні» дизельні автомобілі для того ж пробігу потребують близько 182 л пального, а це близько 4550 гривень на місяць.

Також власник електромобіля забуває про заміну масла та фільтрів. Не потрібно прогрівати автомобіль.

— Якщо авто використовують для бізнесу, то перевізник не просто розвозить товар, а й займається «паперовою роботою», заповнюючи накладні тощо. На це потрібен час. Узимку доводиться прогрівати машину на дизелі чи бензині. Однак варто розуміти, що батареї електромобіля взимку мають нижчу ємність через холод, але це зовсім незначні зміни.

Через навантажені дороги доводиться стояти у заторах і просто спалювати бензин. Також з електромобілем виключається люд-

ський фактор «наживи».

— Недобросовісні перевізники, коли у них лишається пальне, просто крадуть його або продають, а в мінусі лишається підприємець, — пояснює пан Сергій. — Мені самому на парковці пропонували придбати пальне. З електромобілем покупити щось уже буде неможливо.

У середньому авто для бізнесу можна придбати за \$6000 доларів, пояснює експерт. Ця сума вже включає розмитнення авто.

ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ЕЛЕКТРОКАРІВ є ПІЛЬГИ

Законодавством передбачено ряд пільг для власників електромобілів. Зокрема паркувальні місця для електрокарів. На парковках повинні бути місця для електромобілів. Паркуватися на них звичайні автівки не зможуть. Закон набуде чинності 1 січня 2020-го року. Якщо на місці для електромобіля припаркувати авто на бензині чи дизелю, можна буде отримати штраф від 340 до 510 гривень. На парковці повинно бути не менше 5% місць для паркування електрокарів.

Відповідно до законопроекта, з'являться нові дорожні знаки, а самі електромобілі отримають зелені номери. Нові або відремонтовані парковки повинні бути облаштовані зарядними станціями. Таким чином влада сприяє придбанню українськими екологічного транспорту. Поступово водії повинні пересісти на електромобілі. Зміни до законодавства потрібні і через те, що у Європі люди масово пересідають на електромобілі, бензинові автомобілі, що мають пробіг, можуть хлинути в Україну.

ЧИ є ЕЛЕКТРОЗАПРАВКИ

«RIA плюс» перевірила, чи є спеціальні зарядні станції у нашому місті. Іх 13, більшість з них — у

На перший погляд, електромобіль важко відрізнити від автівки на двигуні внутрішнього згорання, однак вони трохи важчі через особливості батареї

«Центрі». Вони призначенні для будь-яких електромобілів.

Деякі зарядні станції мають спеціальні дроти для підзарядки. А деякі ж мають просто спеціальну розетку — кабель потрібно возити з собою. Перевагами таких станцій є те, що автомобіль можна підзарядити швидше, аніж якщо це робити вдома від звичайної розетки. До слова, як пояснює Сергій Цибульський, можна заряджати електромобіль від звичайної розетки 220 В.

— Заряджати електромобіль можна від звичайної розетки, — каже пан Сергій. — Таке враження, ніби це «телефон на колесах». Можна навіть придбати додаткову батарею, яка стане своєрідним «повербанком» для машини. Заряджається авто близько 6 годин від звичайної електромережі. Заряджати машину на зарядних станціях можна, але це трохи дорожче. Найбільш вигідно це

робити вдома, особливо, якщо ви маєте нічний тариф. Хто має приватний будинок або гараж — проблем взагалі немає ніяких. Навіть з вікна квартири можна протягнути подовжувач, але варто брати якісний подовжувач. 60 кілометрів їзди на електромобілі вам обійтеться в 17 гривень. Це дуже дешево у порівнянні з бензином.

Не всі електrozаправки працюють цілодобово. Деякі з них розташовані на парковках, які закриті у нічний час. Вартість зарядки — 4,5 грн за кВт, однак є і дорожчі — по 6,5 гривень. Дізнатися місце розташування електrozаправки, час її роботи та вартість підзарядки можна за допомогою спеціальної «Карти електrozаправок у Тернополі».

Також, вирушаючи у далеку мандрівку, не варто забувати про те, що заряд авто повинен бути повним. Інакше далеко не зайдеш.

ДМИТРО ПІДРУЧНИЙ ЗАРОБИВ «СРІБЛО» НА КУБЦІ СВІТУ

Біатлон ■ Капітан чоловічої команди зумів на фініші випередити шведів. Близьким до медалі тернополянин був і у гонці з масстартом

АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Сьомий етап Кубка світу з біатлону відбувся з 5 по 8 березня у чеському Нове-Место. Через епідемію коронавірусу етап пройшов без присутності глядачів.

В обоймі української команди на один із заключних етапів сезону були найсильніші спортсмени, серед яких три представники тернопільського біатлону — Дмитро Підручний, Анастасія Меркушина та Олена Підгрушна.

Найвагомішого успіху на сьому етапі Кубка домігся Підручний. У складі чоловічої естафети наш земляк здобув срібні нагороди. Призерами гонки також стали Артем Прима, Сергій Семенов та Руслан Ткаленко.

Дмитро Підручний традиційно для себе долав заключний четвертий відрізок дистанції. Попри один промах, тернополянин зумів показати блискучу швидкість на трасі та обійти шведів, які фінішували третіми. Переможцями чоловічої

BIATHLON.COM.UA

Українська естафетна четвірка на другій щаблині подіуму у Нове-Место

естафети у підсумку стали норвежці, яким збірна України поступилася майже 40 секундами.

До слова, для чоловічої естафетної четвірки це перша срібна медаль в естафеті з 2000-го року.

Лічених секунд забракло жіночій естафетній четвірці у складі Анастасії Меркушині, Юлії Джими, Валі Семеренко та Олени Підгрушної до бронзових нагород. Остання мала усі шанси поборотися за подіум, але на заключних метрах дистанції не зуміла випередити німкеню Де-

ніз Херман. Перше та друге місця здобули норвежки та француженки.

У спринті Анастасія Меркушина показала 21-ий результат, а Підручна фінішувала лише 49-ю. Дмитро Підручний у чоловічій гонці показав 35-ий результат.

У гонці з масстартом участь взяв лише капітан чоловічої збірної України. Підручний знову був близьким до подіуму, але фінішував четвертим, потрапивши у так звану «квіткову» церемонію. Олена Підгрушна та Анастасія Меркушина,

за рішенням тренерського штабу, участі у заключній гонці сьомого етапу не брали.

З 12 по 15 березня восьмий етап Кубка світу переїде до фінського Контіолахті. На спортсменів очікують спринт, гонка-переслідування, одиночна та класична змішані естафети.

У загальному заліку Кубка світу Дмитро Підручний посідає 19-те місце. Олена Підгрушна на 24-ій позиції, а Насти Меркушина — 53-тя.

Чемпіонство «Агрона» та інтрига у Кубку. У Тернополі завершили футзальний сезон

АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Понад чотири місяці тривали змагання у Тернопільській футзальній лізі. Участь у сезоні 2019-2020 взяли рекордні 64 команди.

Чемпіонат у чотирьох лігах Вищій, Перший, Другий та Третій розпочали ще у листопаді 2019-го. А минулого тижня визначили всіх переможців та призерів сезону. Паралельно із чемпіонатом Асоціація футболу Тернопільщина провела і традиційний Кубок Тернопільської футзальної ліги.

У Вищій лізі тріумфатором сезону стали гравці Великогаївського «Агрона ОТГ». Підопічні Романа Курдуപеля у 2019-му році стали чемпіонами та володарями Кубка області у великому футболі. А рік розпочали із тріумфу у футзалі.

Другими у Вищій лізі стали гравці команди «Алюр», а третіми — «Sebn-Скриня». А найкращим

бомбардиром ліги став гравець «Медоборів» з Гусятинщини Степан Клекот. Він забив 30 голів.

Чемпіонат Першої ліги завершився перемогою ветеранської команди «Агрон-Агропродсервіс ветеран», у складі якої виступають чимало колишніх професіональних футболістів. Друге місце у «Вікторії» з Великій Бірок, третє — у «Поділля» з Васильківців. Найбільше голів у Першій лізі (31) забив гравець «Ланівці-ОТГ» Михайло Войцешук.

У сезоні Другої ліги рівних не було тернопільському «Саузу». Команда «Інваспорт» отримала срібні нагороди. Бронзовим призером стали гравці ФК «Нараїв» з Бережанщини. Гравець переможців Євген Щербатюк протягом чемпіонату зумів забити 41 гол.

«Добра піса» з Тернополя перемогла у змаганнях Третьої футзальної ліги. Підгаєцька «Нива» та «Savandi» посіли друге та третє місця. А найкращим бомбардиром

Великогаївський «Агрон ОТГ» — чемпіон Тернопільської Вищої футзальної ліги

став Олександр Томич (40 голів).

Володарем Кубка ліги стала великоїрківська «Вікторія». Гравці «Вікторії» зуміли обіграти чинного володаря трофею «Медобори».

Долю поєдинку вирішували у післяматчевій серії пенальті. З рахунком 3:2 перемогла «Вікторія». В Асоціації футболу Тернопіль планують нагородження лауреатів футзального сезону.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Провели футбольний Кубок Ректора

• Традиційні змагання серед чотирьох команд дніами завершилися на базі ТНПУ.

Команди зіграли між собою за ковою системою. А переможцем у підсумку стали гравці команди «Педуніверситет-1», які випередили своїх найближчих опонентів з «Педуніверситет-2» за додатковими показниками. Бронзовими призерами Кубка ректора стали гравці ФК «Педліцей-1».

Додамо, що організатори визнали найкращих гравців у номінаціях. Найкращим воротарем став Назар Співак, захисником — Артем Васильченко, півзахисником — Володимир Мостовий, нападником — Роман Голодрига, а бомбардиром — Юрій Заставецький (4 голи). Найкращим гравцем турніру обрали Андрія Засєдка.

«Нива» вийшла у чвертьфінал

• Перемогою 6:1 завершився поєдинок тернопільських футbolістів проти аматорського ФК «Запитів», що відбувається 7 березня у Винниках.

Матч відбувся у рамках традиційного зимового товариського турніру пам'яті Ернеста Юста.

«Нива» відкрила рахунок завдяки удару Андрія Герта з пенальті. До перерви у воротах суперників також розписалися Ігор Гатала, Сергій Кисленко та потенційний новачок тернополян Дмитро Скаун. Номінальні господарі зуміли відповісти лише голом Назаркевича з пенальті на доданих до першого тайму хвилинах.

Остаточний рахунок наші футbolісти встановили наприкінці матчу. Спочатку Андрій Різник з передачі Максима Проціва забив п'ятий гол. А незабаром сам Проців реалізував ще один одинадцятиметровий удар.

«Тернопіль» двічі розгромив «Рівне»

• Дві перемоги за підсумками матчів чемпіонату Вищої баскетбольної ліги серед чоловіків здобув БК «Тернопіль».

У спортивному залі ТНЕУ підопічні Дмитра Забірченка 7 та 8 березня зустрічалися із БК «Рівне».

Перша зустріч завершилася перемогою тернополян з рахунком 92:66. У другому поєдинку наші земляки повторно обіграли рівнян — 113:73.

Ці перемоги дозволили БК «Тернопіль» досрочно перемогти у «Західній зоні» Вищої ліги.

Наступні матчі у чемпіонаті тернополяни проведуть на виїзді у Львові 20 та 21 березня. БК «Тернопіль» поміряється силами із місцевою «Політехнікою».

Гурт «Morphine Suffering» у Тернополі

Одне з найбільш очікуваних по-дій цієї весни! Morphine Suffering повертаються з неймовірним шоу! Вже понад 10 років група Morphine Suffering демонструє

високу якість виконання,звучання, світла і шоу. Море драйву, незабутні емоції, позитив і божевільна енергетика — ось візитна картка групи. Концерт відбудеться у «Koza Bar» 12 березня о 19:00.

Квитки від 200 грн.

Яніна Соколова вирушає у тур містами України зі своєю програмою «Вечір з Яніною Соколовою»

13-го березня Яніна завітає до Тернополя. Вечір почнеться в драмтеатрі о 18:00. Не пропустіть зустріч з однією з визначних особистостей сьогодення!

Купуйте квитки на зустріч! Вартість 150–400 грн.

Тернополян запрошуують на блискучу гру улюблених акторів «Чоловік моєї дружини»

Посміяйтесь від душі можна буде 20 березня в Тернопільському обласному драматичному театрі ім. Шевченка.

Початок о 19:00.

Замовлення квитків за номером: 096-724-1-726.

Alyosha у Тернополі. Весняний концерт

ALYOSHA їде до нас із новою програмою! Її пісні в топі плей-листів українських радіостанцій, а відеороботи набирають ба-томільйонні перегляди в інтернеті. Артистка даст концерт 27 березня у ПК «Березіль». Поча-ток о 19:00. Квитки: 90–350 грн.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротека» в Allure

Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротеку» з DMC Falya відривається під краї хіти від 90-х до сьогодні. Вхід до 00.00 – безкоштовний. Після 00.00: дівчата – 50 грн, хлопці – 80 грн.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує по-тусуватися під найкращу за ос-тannі 30 років музику. До 23.00 – вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам – 40 грн, хлопцям – 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян – вечори хаусу та лотерея для пер-ших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 – вхід безкоштовний, після 23.00 – дівчатам – 30 грн, хлопцям – 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1, тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готовуть діджеї з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції че-кають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино.

Для тернополян – сальса, бачата і меренге. Початок розваг – о 20.00.

Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом. Вхід – вільний.

Diamond CLUB

вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11

Початок запальних вечірок о

22.00

Вхід до 00.00 – безкоштовний. Після 00.00 – для дівчат – 50 грн, для хлопців – 80 грн.

NIGHT CLUB PULSE

вулиця Братів Гжицьких, 3-А
Щосереди запальна вечірка

BARTENDER.

Початок о 22.00.

Вхід до 00.00 – безкоштов-ний. Вхід після 00.00: дівчата – 50 грн, хлопці – 80 грн.

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6)
Тел.: 52-40-66, 25-05-04;
квитки 50–100 грн; поч. – 19.00

«Рятуйте мене женять»

Легенда про кохання, А. Касона, – 17 березня

«Суто сімейна справа»

Комедія, Р. Куні, поч. 19:00 – 21 березня

«Гуцулка Ксеня»

музична комедія, Я. Барнич, поч. 19:00 – 22 березня

«46 моментів щастя»

Страшно смішна комедія, А. Крим, поч. 18:00 – 27 березня

«Сорочинський ярмарок»

Музична комедія, сценічна ре-дакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19:00 – 12 березня

«Мартин Боруля»

Музична комедія, І. Карпен-

ко-Карий, поч. 19:00 – 18 березня

«Вуйцьо з крилами»

Комедія притча, О. Гаврош, поч. 13:00 – 16 березня

«Запорожець за Дунаєм»

Музична комедія, С. Гулак-Ар-темовський, поч. 19:00 – 14 березня

«46 моментів щастя»

Страшно смішна комедія, А. Крим, поч. 19:00 – 28 березня

«46 моментів щастя»

Страшно смішна комедія, А. Крим, поч. 19:00 – 29 березня

«Пошилися в дурні»

Музична комедія-жарт, М. Кропивницький, поч. 19:00 – 15 березня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ

ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛКИ

(вул. Січових стрільців, 15)

Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69;

квитки – 30 грн

«Чари прадавнього лісу»

Казка, Б. Мельничук, О. Мойсійчук поч. 12.30, 14.30 – 15 березня

ФІЛАРМОНІЯ

«Іду душею до Тараса» з нагоди 206-ї річниці від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка

У концерті беруть участь мис-тецькі колективи та солісти Тернопільської обласної філар-монії поч. 18:30 10 березня

«Три візії»

Виставка картин Соломії Бут-ковської, Сергія Музики та Миколи Дмитруха (м. Тернопіль), галерея «Бункермуз»

ВИСТАВКИ

«Олімпійський спокій»

Виставка живопису Сергія Дека-люка, художній музей

«Графіка»

Виставка з фондів музею до 105-річчя з дня народження Я. Гніздовського, художній музей

«Українське військо: 1917–1921»

Банерна виставка Українського інституту національної пам'яті, краєзнавчий музей

«Дереворізи Якова Гніздовсько-го»

Виставка фондових матеріалів на пошанування 105-річчя від народження, краєзнавчий музей

«Україна єдина. День Соборності України»

Виставка «локальних» рушників, краєзнавчий музей

ТЕРНОПІЛЬЩИНА – МАЙДАНЧИК ДЛЯ КІНО

Фільм ■ Український фільм «Червоний. Без лінії фронту» має вийти на екрані вже цього року. Частину сцен зняли на Тернопільщині за участі тернопільських акторів та звичайних людей, які безкоштовно грали у масовці

ВАДИМ ЕПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

До зйомок повнометражного фільму долучилася Тернопільська кінокомісія. Значну частину стрічки відняли на Тернопільщині, де збереглися будинки та вулиці такими, як у довоєнні часи.

КОЛИ БУДЕ ПРЕМ'ЄРА В ТЕРНОПОЛІ

— Це перший проект такого масштабу, який відбувався за роки незалежності України, — каже голова Тернопільської кінокомісії Леонід Бицюра. — Зйомки фільму тривали два роки. Для Тернопільської кінокомісії це перший досвід у вирішенні організаційних питань, пошуку фінансування кіновиробництва.

Жителі Тернопільщини мали змогу знятися у фільмі і долучи-

ти до зйомок. — Уже навіть визначили дату початку прокатного періоду. 20 серпня до Дня Незалежності ми зможемо побачити прем'єру фільму.

Режисер-постановник фільму Тарас Ткаченко каже, що Тернопільська область стала найкращим місцем, де можливо показати ті часи.

— У нас вийшла хороша історія найперше завдяки тому, що на Тернопільщині збереглися ці старі місця, — каже Тарас Ткаченко. — Уявити цю зйомку у Львові неможливо. Ви не зможете зняти у Львові Львів, бо його там вже немає. У Тернополі старі місця збереглися, і це справжній скарб. Я сподіваюся, що після виходу фільму в області продовжать знимати інші кінокартини.

ДЕХТО З МІСЦЕВИХ ОТРИМАВ КЛЮЧОВІ РОЛІ

Режисер розповідає, що люди безкоштовно брали участь у зйомках у масовці, а дехто отримував навіть повноцінні ролі.

— У фільмі ви побачите багато місцевих, — каже режисер. — Буквально перший кадр фільму почнеться з обличчя бережанця. Хтось мав одну репліку, а хтось отримав повноцінну роль під час зйомки. Місцеві актори та любителі не просто промайнутуть в фільмі. Багато з них грятимуть ключову роль.

Так одну з ключових ролей — польського комісара — зіграв тернополянин, фотохудожник та фотожурналіст Михайло Урбанський.

Як розповів режисер та сам актор, роль йому дісталася за збігом обставин, однак впорався він з

з інтернету

На знімальному майданчику працювало багато непрофесійних акторів та місцевих, які добре впоралися зі своєю роботою

нею не гірше, ніж професійний актор.

— Я люблю кіно з народження і віячний, що мені дали спробувати себе, — каже Михайло Урбанський. — Мій шлях у цьому кіно розпочався з моєї професії фотографа. Я був у Бережанах та Кременці, щоб висвітлити події про зйомки фільму. У мене запитали, хто знає польську мову, і я, недовго думаючи, сказав, що сам знаю. Я вмію читати, писати та розмовляти так, як чисті поляки. Так вийшло, що я спершу попросився у масовку.

Михайло розповідає, що підійшов до помічника режисера і попросив зіграти невелику роль. Потім почув, що немає актора на роль поліцейського. Йому дали форму, щоб спробувати себе.

— Мене побачив режисер, так я і отримав роль, — каже Михайло.

Знімальна група розповідає, що фільм повинен отримати кілька продовжень, щоб охопити одразу кілька періодів в історії України.

Фільм, який скоро з'явиться на екранах, оповідає про довоєнний період. Також, якщо все вдастися, планують зйомки фільму про період війни, а остання стрічка мас охопити період здобуття незалежності України.

Тернополянин Михайло Урбанський отримав одну з ключових ролей випадково

Зйомки фільму тривали два роки. За цей час творці стрічки встигли замінити режисера. Стрічка має вийти на екрані вже цього року — до Дня Незалежності

Тернопільщина є ідеальним місцем для зйомок фільмів, адже архітектура довоєнних часів добре збереглася

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 11.03.2020 по 17.03.2020)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ

• КАМІНИ, ТОПКИ

Мармур, камінь (пісковик)

- сауни
- хамами
- соляні кімнати

від 7000⁰⁰ грн

вул. Крушельницької, 57
(блів світлофора)

тел.: (096)448-84-86,
(096)227-73-37, (097)960-13-66

467834.inf

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»

Професійна
чистка
димоходу

Все для дому

ВІКНАР'OFF

МАЙСТЕР ВІНОВНОЇ СПРАВИ

ФІРМОВИЙ САЛОН

1300

467834.inf

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острозького, 70,

тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43

www.viknaroff.te.ua

1 892 грн LWS 3 NEW

2 116 грн MegaLine 500

СЕРЕДА, 11 березня**UA:перший**

- 06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Добро гранку, Країно! 09.30 Т/с «Жіночий рай» †
11.40, 14.10 Телепродаж 12.00 Д/ц «Аромати Шотландії»
13.10 Енейда 14.25 Д/ц «Аромати Гречії»
15.10, 00.00 Святі та грішні 16.15 Д/ц «Тваринна зброя»
17.30 Наша гроші 18.20, 02.35 Тема дня 19.20 Д/ц «Світ дикої природи»
19.55 Д/ц «Особливий загін»
21.30, 23.50, 02.25 UA:Спорт 21.45 Бюджетники 22.15 Т/с «Епоха честі»
00.55 Розсекречена історія 01.45 Своя земля 03.30 Спільно 04.05 UA:Фольк. Спогади 05.25 #ВУКРАЇНІ

- історія»
12.30 «МастерШеф» ...
15.35 «Хата на тата» ...
17.25, 21.55 «Відлік часу»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00, 00.35 Т/с «Сліна» ...
18.55 «Один за всіх» †
20.00 Т/с «Спіймати Кайдаша» †
22.45 «Давай поговоримо про секс» †

НОВИЙ КАНАЛ

- 06.00, 07.00 Kids Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.05 Варъти ...
09.00 X/f «Диявол носить Prada»
11.00 T/c «Завзяті домогосподарки» †
13.40, 19.00 Суперінтуїція ...
21.00 X/f «Дівчина у павутині» †
23.10 X/f «Оселя зла» „
01.10 T/c «Чаклунки» †
02.10 Служба розшуку дітей
02.15 Зона ноchi

TET

- 06.00 TET Мультиранок
08.00, 09.00, 16.30, 17.30, 20.00 Одного разу під Полтавою
10.00, 18.00 4 весілля
12.00, 19.00 Панянка-селянка
14.00 X/f «Румпельштільчхен»
15.30 Країна У
17.00 Танька і Володька
22.00 T/c «Кухня»
23.00 Одного разу в Одесі
01.00 17+
02.30 Теорія зради
03.20 Бардак
04.10 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Широко шагая-2: Расплата» †
15.25 X/f «Безбашненій Нік-2» †
19.25 КУ з футболу «Динамо» - «Александрия»
21.25, 23.10 T/c «CSI: Место преступления-7» †
00.50 «Облом.УА.»
03.50 22 тур ЧУ по футболу «Днепр-1» - «Мариуполь»
05.30 Телемагазини

- 17.00 «Щоденник медіума»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.45, 01.00 X/f «Велика стіна» ...
22.30 «Право на владу 2020»
02.30 T/c «За правом любові» ...
04.05 T/c «Школа» †

Інтер

- 05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Ін-тером»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 T/c «Мене звати Ме-лек» ...
12.55 X/f «Більше, ніж друг» †
14.50, 15.40 «Речдок»
16.35 «Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство»
18.00, 19.00, 01.55 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подробії»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Око за око»
23.45 T/c «Розівідники» †
01.00 T/c «Банкірши»
03.25 «Орел і Решка. Шопінг»
05.00 «Телемагазин»

- 04.10 Скарб нації
05.30 «Хата на тата» ...
17.25, 21.55 «Відлік часу»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
00.35 «Облом.УА.»
03.50 21 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Заря»
05.30 Телемагазини

ICTV

- 06.00 «Експерименти» †
09.50 T/c «Коли ми вдома. Нова історія»
11.35 «МастерШеф» ...
15.35 «Хата на тата» ...
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00, 00.45 Т/с «Сліна» ...
18.55 «Один за всіх» †
20.00 «Діти проти зірок»
21.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

СТБ

- 06.00 «Експерименти» †
09.50 T/c «Коли ми вдома. Нова історія»
11.35 «МастерШеф» ...
15.35 «Хата на тата» ...
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00, 00.45 Т/с «Сліна» ...
18.55 «Один за всіх» †
20.00 «Діти проти зірок»
21.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

ЧЕТВЕРГ, 12 березня

- 06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини

- 06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Добро гранку, Країно! 09.30 T/c «Жіночий рай» †
11.40, 14.10 Телепродаж 12.00 Д/ц «Аромати Шотландії»
13.10, 04.05 UA:Фольк. Спогади 14.25 Д/ц «Аромати Гречії»
15.10 Енейда

- 16.20, 00.00 Біатлон. Кубок світу. VIII етап. Контіолахті. Спрінт 10 км. Чоловіки
18.20, 02.35 Тема дня 19.20 Д/ц «Світ дикої природи»
19.55 Д/ц «Супер-Чуття»
20.30 Д/ц «Діти тварин»
21.30, 23.50, 02.25 UA:Спорт 21.45 X/f «Чаклунки» †
00.50 «Облом.УА.»
03.50 22 тур ЧУ по футболу «Днепр-1» - «Мариуполь»
05.25 #ВУКРАЇНІ

1+

- 06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.50, 05.20 TCH 02.00 Студія «Банкірши»
03.25 «Орел і Решка. Шопінг»
05.00 «Телемагазин»

- 06.00 «Експерименти» †
09.50 T/c «Коли ми вдома. Нова історія»
11.35 «МастерШеф» ...
15.35 «Хата на тата» ...
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
18.00, 00.45 Т/с «Сліна» ...
18.55 «Один за всіх» †
20.00 «Діти проти зірок»
21.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Злочинець» †
00.25 X/f «Аренас» „
02.00 Стоп-10

СТБ

- 06.00 «Експерименти» †
09.50 T/c «Коли ми вдома. Нова історія»

2+2

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.25, 18.15 «Спецкор»
10.05, 18.50 «ДжедАЙ»
10.45, 17.15 «Затерянний мир»
13.35 «Месть природи»
13.55 X/f «Столкновение» †
15.25 X/f «Безбашненій Нік-3» †
19.25, 20.20 T/c «Карпатский рей-джер» †
21.20, 22.55 T/c «CSI: Место преступления-7» †
00.35 «Облом.УА.»
03.50 21 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Заря»
05.30 Телемагазини

Інтер

- 05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Ін-тером»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 T/c «Мене звати Ме-лек» ...
12.55 X/f «Діти проти зірок»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
00.35 «Облом.УА.»
03.50 21 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Заря»
05.30 Телемагазини

П'ЯТНИЦЯ, 13 березня

- 06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини

Інтер

- 05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Ін-тером»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 T/c «Мене звати Ме-лек» ...
12.55 X/f «Діти проти зірок»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
00.35 «Облом.УА.»
03.50 21 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Заря»
05.30 Телемагазини

П'ЯТНИЦЯ, 13 березня

- 06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини

Інтер

- 05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Ін-тером»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 T/c «Мене звати Ме-лек» ...
12.55 X/f «Діти проти зірок»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
00.35 «Облом.УА.»
03.50 21 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Заря»
05.30 Телемагазини

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

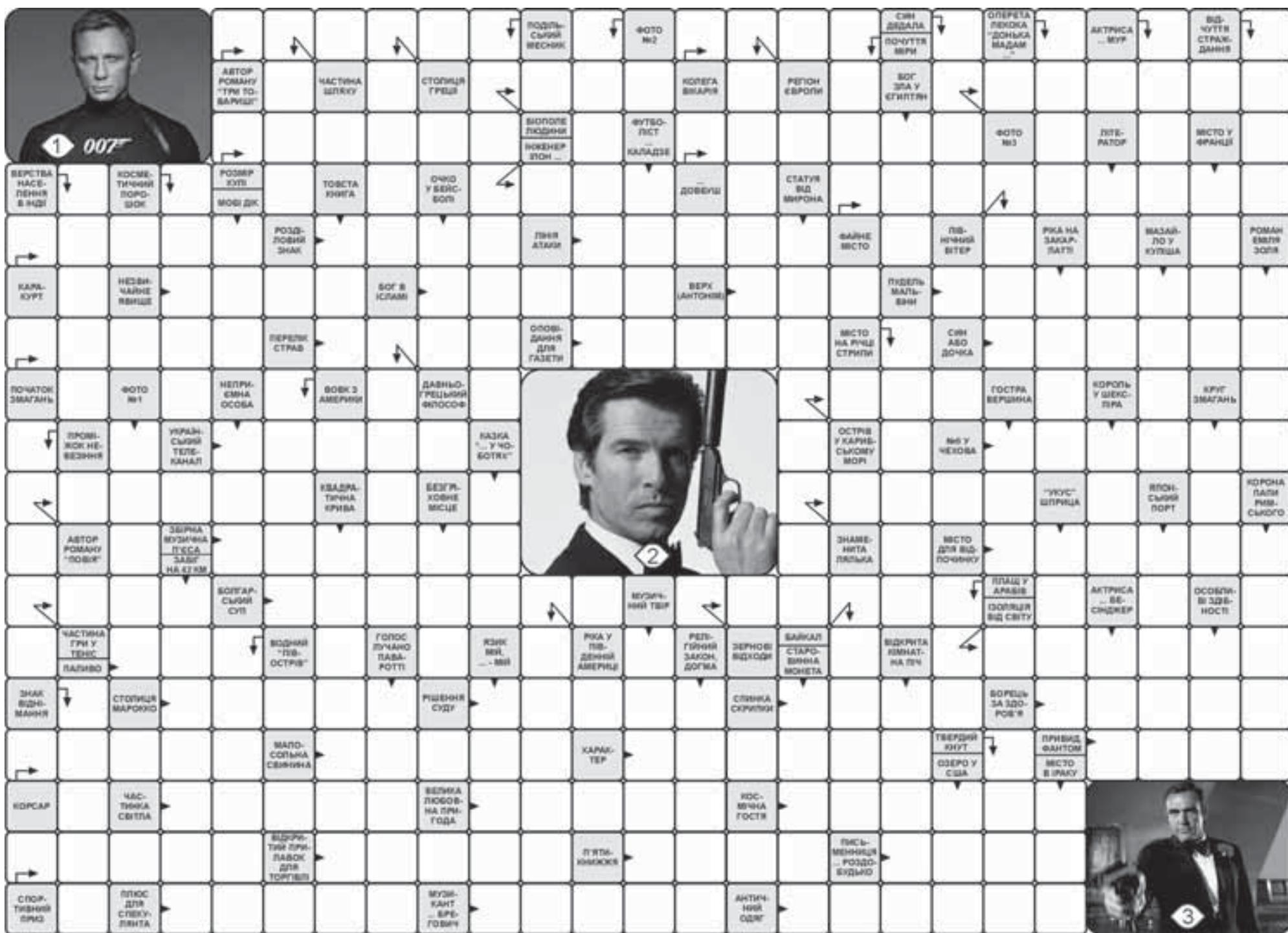
- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 06.00, 07.50 T/c «Ответный удар-5» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжедАЙ»
10.50, 17.15 «Затерянний мир»
13.45 X/f «Злочинець» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антизомбі. Дайджест
21.20 T/c «Нюхач-4» 16+ Прем'єра
22.25 X/f «Миротворець» †
00.30 X/f «Операція «Відплата» „
02.00 Стоп-10

Інтер

- 09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином

Батько, зазирнувши через плече сина, який робить уроки, строго каже:

— Гачки пиши акуратніше.

— Це не гачечки, — відповідає син. — Це інтегриали...

***

Мама:

— Якщо ти не будеш їсти манну кашу, то я покличу Бабу-Ягу!

Синочок:

— Мамо, невже ти думаєш, що Баба-Яга буде їсти цю кашу?

***

Чоловік дружини:

— Добре, ми зараз вирішимо, кому з нас доведеться ити на батьківські збори.

***

Значить так: орел — я виграв, решка — ти програвла...

***

— Ти знаєш, що мій батько вбив двох зайців одним махом?

— І сина виростив, і дуб?

***

Дуже небезпечно зустріти жінку, яка повністю тебе розуміє. Це зазвичай за-кінчується одруженням.

***

Якщо таксист усю дорогу мовчить, значить він накопичує сили для фінальної мудрості.

***

Алкоголь погано переношу. Від магазину

не далі, ніж за сто метрів.

***

Ми з чоловіком живемо в достатку. То він мене дістає, то я його.

***

Грецький салат, який простояв три дні в холодильнику, не псуються, а стає античним.

***

Я сплю як убитий. Мене навіть кілька разів обводили крейдою.

***

Найгорсткіший обман мого дитинства — це невідповідність запаху полуничного мила з його смаком.

***

У мене троє чудових дітей, прекрасний чоловік, затишна квартира, гарне місто і шикарно підібрані антидепресанти...

***

Щойно 20 хвилин пояснював своєму 9-річному племінникові, хто такі насправді Донателло, Мікеланджело, Рафаель і Леонардо. А він мені каже, що це якісь там художники...

***

Хоханий, ну звісно у тебе має бути своя думка, і зараз я тобі її розкажу.

***

Оголошення:

Чоловіче, що загубив гаманець, знай, вчора всі тости були за тебе!

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «RIA ПЛЮС», №9

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної реклами агенції

ТОВ «RIA МЕДІА»:

р/р 26002012027968

код ЄДРПОУ — 40914460

в ПАТ «Укрсоцбанк»,

м. Вінниця, МФО 300023,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 160208450053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «RIA»; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено реклами. Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним видом основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальністі за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквоуполнення RIA, RIA, RIA (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б
(колишній будинок офіцерів). **Працюємо** 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-Й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікацій надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «RIA»; код ЕДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор:

Наталія Бурлаку — 097-445-82-67.

Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати:

Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірників. Зам. №201210

ТОП-6 шиномонтажів Тернополя

КАРТОН-ПЛАСТ
ГАЙОВА 30 ЖИДОВА 25
КОПЕРНИКА 3 ОБІЗНА 17
15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

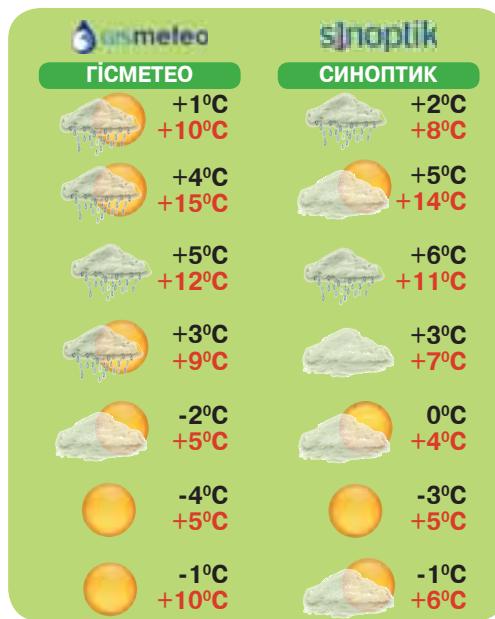
МАКУЛАТУРА
ПОЛІЕТИЛЕН
ПІДДОНИ
ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
(067) 350 20 58, (067) 350 20 60

пакуй та вези!

Погода у Тернополі

СЕРЕДА,
11 БЕРЕЗНЯ
ЧЕТВЕР,
12 БЕРЕЗНЯ
П'ЯТНИЦЯ,
13 БЕРЕЗНЯ
СУБОТА,
14 БЕРЕЗНЯ
НЕДІЛЯ,
15 БЕРЕЗНЯ
ПОНЕДІЛОК,
16 БЕРЕЗНЯ
ВІВТОРОК,
17 БЕРЕЗНЯ

20 датчик на сайті
20minut.ua
43-00-50

фотоконкурс «Великодній кошик»

Завантажуйте фото на сайт 20minut.ua
в розділі фотоконкурс з 11.03 до 31.03

ПЕРЕМОЖЕЦЬ ОТРИМАЄ ПОДАРУНОК
ВІД ТМ «ЮНИК» КОРЗИНУ М'ЯСНОГО
ДО ВЕЛИКОДНЬОГО СТОЛУ

ЮНИК
м'ясо-вироби

Гороскоп для водіїв

ОВЕН Водії-овни дуже ввічливі. Вони ніколи не дозволяють собі обляти інших водіїв чи не пропустити пішоходів на «зебрі».

ТЕЛЕЦЬ Тельці ведуть авто спокійно, не схильні до вилуксувань емоцій. Від них не доводиться очікувати непередбачуваних рішень.

БЛИЗНЮКИ Близнюки за кермом просто профі, їм не бракує самовпевненості. Але це може привести до неправильних рішень на дорозі.

РАК Раки – найникчій аварійний тип водіїв. Люблять авто «сімейного типу», щоб можна було з рідними і друзями поїхати на природу.

ЛЕВ Лев за кермом – водій, який хоче справити яскраве враження на інших водіїв, що може спричинити небезпечну ситуацію.

ДІВА Діви воліють не поспішати, але і зволікати не будуть. У них все прораховано, тому аварійні ситуації такий водій не створює.

ТЕРЕЗИ Терези вважають, що краще їхати з середньою швидкістю, не вибиватися з загального ряду і бути ввічливими до інших водіїв.

СКОРПІОН Скорпіони люблять гострі відчуття. Вони часто ризикують на дорозі, створюючи проблеми і собі, і іншим.

RENAULT
Passion for life

ТЕРКО АВТО ЦЕНТР

ТОВ «ТЕРКО АВТО ЦЕНТР»

Адреса: Тернопіль, вул. Микулинецька, 116Б. Тел. (067) 350-39-50
Графік роботи: пн-пт – 9:00–18:00. Без перерви. Сб – 9:00–14:00. Без перерви. Нд – вихідний.

ШИНОМОНТАЖ TIR

ДИСКИ ◊ ШИНИ

ШИНОМОНТАЖ

Адреса: Тернопіль, вул. Степана Будного, 36а, (Біля АЗС «Shell»). Тел. (067) 467-13-79, (050) 437-44-35. Графік роботи: пн-пт – 9:00–21:00. Без перерви. Сб – 9:00–20:00. Без перерви. Нд – вихідний.

ШИНОМОНТАЖ

Адреса: Тернопіль, вулиця Протасевича, 22
Тел. (098) 566-87-11, (067) 351-49-51
Графік роботи: пн-нд – цілодобово.
Без перерви.

ШИНОМОНТАЖ «ZEBC»

Адреса: Тернопіль, вул. Родини Барвінських, 11
Тел. (067) 429-54-98
Графік роботи: пн- сб – 9:00–20:00. Без перерви. Нд – вихідний.

АВТОКОНДИЦІОНЕРИ

ШИНОМОНТАЖ

Аргонна зварка

ФРЕОН СЕРВІС

Адреса: Тернопіль, вул. Павлова, 24.
Тел. (067) 729-85-65
Графік роботи: пн-сб – 9:00–18:00.
Без перерви.
Нд – вихідний.

ШИНОМОНТАЖ «ONLINE ШИНА»

Адреси: Тернопіль, вулиця Протасевича, 3. (067) 987-65-50, Підволочиське шосе, 50, (Навпроти заправки WOG). (063) 478-60-25. Графік роботи: пн-нд – цілодобово. Без перерви.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРІНСТВА

Ліноги:
• жінки віком до 35 років;
• наявність хоча б однієї здорові дитини;

• фізично і психічно здорові;

• без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН

Ліноги:
• вік до 32 років;

• наявність хоча б однієї здорові дитини;

• здорові соматичні здорові;

• відсутність спадкових захворювань;

• відсутність шкідливих звичок.

Запис на консультації та окремі консультації МОЗ України

Деталі за телефоном:

098 8 580 580

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
Запрошує чоловіків взяти участь у програмі

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ

- наявність хоча б однієї здорові дитини;
- без соматичних та спадкових захворювань;
- фізичне і психічно здорові;
- без шкідливих звичок.

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

ГАРАНТУЮЩО ВИНАГОРОДУ

Запис на консультації та окремі консультації МОЗ України

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРІНСТВА

Ліноги:
• жінки віком до 35 років;
• наявність хоча б однієї здорові дитини;

• фізично і психічно здорові;

• без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН

Ліноги:
• вік до 32 років;

• наявність хоча б однієї здорові дитини;

• здорові соматичні здорові;

• відсутність спадкових захворювань;

• відсутність шкідливих звичок.

Запис на консультації та окремі консультації МОЗ України

Деталі за телефоном:
098 8 580 580